Stuk **2204** (2003-2004) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

5 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 23

Advies van de Raad van State. 31

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 39

Ontwerp van decreet 51

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. ALGEMENE SITUERING – BETER BESTUURLIJK BELEID

1.1 In het regeerakkoord van juli 1999 heeft de Vlaamse regering de beleidsoptie genomen om werk te maken van een grondige bestuurlijke vernieuwing. Als een essentieel onderdeel van het project "Beter Bestuurlijk Beleid" werd de optimalisering van de organisatie en de werking van de Vlaamse administratie in het vooruitzicht gesteld. De Vlaamse administratie wordt thans gevormd door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, ingedeeld in zeven departementen, de Vlaamse wetenschappelijke instellingen (beide samengevat onder de benaming "diensten van de Vlaamse regering") en de Vlaamse Openbare Instellingen (VOI's).

De Vlaamse regering besloot de essentiële beginselen inzake beter bestuurlijk beleid en bestuurlijke organisatie te verankeren in een kaderdecreet ("kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003").

Dit "kaderdecreet Bestuurlijk Beleid" omvat een uniforme, transparante en coherente structuur, begrijpelijk voor de burger, binnen dewelke een grondige reorganisatie van de diensten en instellingen van de Vlaamse Gemeenschap zal verlopen. Om de dienstverlening te optimaliseren moet het bestuur sneller, soepeler en efficiënter op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen kunnen inspelen. De beoogde modernisering moet bovendien resulteren in een overheidsoptreden dat toegankelijker, interactiever, transparanter en klantgerichter is.

Het nieuwe organisatiemodel gaat uit van het primaat van de politiek : het beleid moet voluit door de politiek verantwoordelijken worden bepaald. Samen met de principes van deugdelijk bestuur als uitgangspunt heeft dit een fundamentele en dwingende impact op de organisatiestructuur en de taakstelling van de bestuurlijke entiteiten.

De uitwerking van een bestuurlijke vernieuwing in Vlaanderen blijft niet beperkt tot een herstructurering van de bestuurlijke organisatie. Naast het organisatorisch bestuurlijk kader (kaderdecreet Bestuurlijk Beleid) werden ook nieuwe kaderregelingen uitgewerkt inzake begroting en boekhouding ("comptabiliteitsdecreet") en inzake het adviesstelsel ("decreet tot regeling van strategische adviesraden").

Het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid regelt het generiek bestuurlijk kader en bevat algemene bepalingen inzake het Vlaams overheidsapparaat en de onderscheiden vormen van verzelfstandigde agentschappen. Deze bepalingen zijn automatisch van toepassing voor de agentschappen die – zoals voorliggend agentschap – beantwoorden aan de criteria van het kaderdecreet. Het is dan ook noodzakelijk om dit decreet samen te lezen met de bepalingen van het kaderdecreet en er wordt daarom in deze algemene situering (deel 1) beknopt ingegaan op een aantal generieke basisprincipes en bouwstenen van het nieuw organisatiemodel.

Voor een omstandige toelichting bij het project Beter Bestuurlijk Beleid wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het kaderdecreet. De algemene toelichting bij voorliggend decreet komt in deel 2 aan bod. Vervolgens wordt het agentschap getoetst aan de criteria voor interne verzelfstandiging met rechtspersoonlijkheid. Het deel 4 sluit af met de toelichting bij elk der artikelen.

1.2 De organisatie van de Vlaamse administratie wordt geregeld in hoofdstuk II van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid. In uitvoering van het kaderdecreet wordt het volledige bevoegdheidspakket van de Vlaamse overheid opgedeeld in homogene beleidsdomeinen.

De Vlaamse regering bepaalt de homogene beleidsdomeinen, zowel wat het aantal als de inhoudelijke taakstelling betreft. De organisatiestructuur vertrekt van de beleidsbepaling, die per beleidsdomein berust bij de bevoegde minister en de regering. De Vlaamse regering zal met ingang van de volgende legislatuur de bevoegdheidsverdeling tussen haar leden zodanig regelen dat de één-op-één relatie (die zorgt voor een eenheid van aansturing) daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

Elk beleidsdomein krijgt een zelfde basisstructuur. Voor ieder homogeen beleidsdomein wordt een Vlaams ministerie opgericht, bestaande uit een departement en desgevallend één of meerdere intern verzelfstandigde agentschappen (IVA) zonder rechtspersoonlijkheid.

Binnen ieder homogeen beleidsdomein kunnen ook één of meerdere verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid worden opgericht : intern verzelfstandigde agentschappen (zonder raad van bestuur en onder hiërarchisch gezag van

de minister) of extern verzelfstandigde agentschappen (functioneren onder een raad van bestuur).

Per homogeen beleidsdomein wordt ten slotte een beleidsraad opgericht. De beleidsraad is het forum waarop het politieke en het administratieve niveau overleg plegen en dat de regering ondersteunt bij de aansturing van het beleidsdomein.

De sectorale invulling van dit nieuwe organisatiemodel is momenteel in uitvoering.

1.3 De decreetgever is, krachtens de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bevoegd het statuut te regelen van de instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. Het decreet regelt hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht, en kan aan deze organismen rechtspersoonlijkheid toekennen (artikel 9 van de bijzondere wet). Het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid voorziet in vier generieke agentschapvormen : intern verzelfstandigde agentschappen (IVA), intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid, en publieks- of privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen of EVA.

Het kaderdecreet regelt enkele essentiële kenmerken van de onderscheiden vormen van verzelfstandiging en bevat tevens algemene regels inzake de aansturing en opvolging van agentschappen, inzake controle, interne audit en toezicht, en inzake de mogelijkheid voor agentschappen om te participeren in andere rechtspersonen.

Zoals hoger werd vermeld zijn deze bepalingen rechtstreeks van toepassing voor de agentschappen die beantwoorden aan de criteria van het kaderdecreet.

De concrete implicaties hiervan worden hierna toegelicht.

1.4 Het nieuwe organisatiemodel gaat uit van een duidelijke en consistente taakverdeling tussen de departementen (taakstelling gericht op beleidsondersteuning) enerzijds en de verzelfstandigde agentschappen (taakstelling gericht op beleidsuitvoering) anderzijds.

Deze taakverdeling is gesteund op het primaat van de politiek en deugdelijk bestuur enerzijds en motieven van diverse aard (doelmatigheid, specialisatie, e.a.) anderzijds.

Zonder afbreuk te doen aan het onderscheid tussen beleidsondersteuning en beleidsuitvoering wordt tussen beleidsondersteunende en uitvoeringsgerichte entiteiten een gestructureerde samenspraak en samenwerking uitgebouwd.

Taken van beleidsuitvoering worden, wanneer aan bepaalde voorwaarden (cf. infra) is voldaan, in beginsel toevertrouwd aan verzelfstandigde agentschappen, vanuit volgende motieven :

– omdat er een eigen cultuur voor de uitvoeringsorganisatie gewenst is, die gericht is op de professionaliteit van de uitvoering ;

– omwille van een verwachting van hogere doelmatigheid en slagvaardigheid, in combinatie met kwaliteit, effectiviteit van de te leveren prestaties ;

– vanuit een deskundigheidsmotief : om de voor de taakuitvoering vereiste deskundigheid beter tot haar recht te laten komen ;

– om activiteiten op de markt te brengen, in een competitieve sfeer ;

– omdat er een grotere afstand tot het beleidscentrum gewenst is en om dichter bij de klant te staan ;

– om in sommige aangelegenheden of taken een gewenste of nodig geachte onafhankelijkheid ten opzichte van de regering tot stand te brengen.

Meerwaarde en efficiëntie, resultaats- en klantgerichtheid zijn dus de doorslaggevende argumenten om tot verzelfstandiging te beslissen.

Overeenkomstig het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid kan slechts tot verzelfstandiging worden overgegaan als cumulatief voldaan is aan volgende voorwaarden :

– zowel de entiteit als haar uitvoeringsgerichte taken en opdrachten moeten een voldoende kritische massa hebben ;

– de producten en diensten moeten meetbaar zijn ;

– er moet een reële mogelijkheid zijn tot aansturing van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit ;

de beheersovereenkomst en inzonderheid de informatierelatie moeten reëel invulbaar zijn.

1.5 Alle verzelfstandigde agentschappen beschikken over een ruime operationele autonomie. Het primaat van de politiek brengt evenwel mee dat interne verzelfstandiging in beginsel de voorkeur verdient boven externe verzelfstandiging. De regel is immers dat het bestuur wordt gevoerd onder de rechtstreekse en hiërarchische verantwoordelijkheid van de regering en haar leden. De zeggenschap blijft dan bij de politiek gelegitimeerde bestuurders, die door het parlement ter verantwoording kunnen worden geroepen.

Tot de oprichting van verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid kan daarom pas worden overgegaan als hiervoor duidelijke functionele redenen bestaan en er een toegevoegde waarde door gegenereerd wordt.

Het kaderdecreet stelt dan ook een cascadesysteem in van verzelfstandigingsvoorwaarden en omvat een bindend afwegingskader, wat maximale garanties geeft dat de verzelfstandiging beantwoordt aan de basisvoorwaarden en dat gekozen wordt voor de optimale organisatievorm.

1.6 Het agentschap dat het voorwerp vormt van onderhavig decreet is een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid.

In het volgende deel wordt concreet aangetoond welke de motieven zijn voor de in casu aangehouden agentschapvorm.

2. ALGEMENE TOELICHTING BIJ HET VOORLIGGEND DECREET

1. Dit ontwerp van decreet heeft als bijzonder voorwerp de kwalificatie van (een aantal van de) investeringsmaatschappijen, bedoeld in het decreet van 13 juli 1994 betreffende de investeringsmaatschappijen, als privaatrechtelijk vormgegeven externe verzelfstandigde agentschappen bedoeld in artikel 29 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid.

Tevens verschaft het ontwerp van decreet de rechtsbasis voor het aanhouden, door het Vlaamse Gewest, van zijn aandelenparticipaties in deze investeringsmaatschappijen.

De oprichting en het succes van de onderscheiden investeringsmaatschappijen illustreert dat er in Vlaanderen reeds lange tijd een behoefte is aan gespecialiseerde vennootschappen die, als bevoorrechte actor en partner, de initiatieven en investeringen van het Vlaamse Gewest in het domein van het economisch overheidsinitiatief optimaal kunnen laten ontwikkelen en renderen.

Het succesrijk parcours dat de investeringsmaatschappijen inmiddels hebben afgelegd illustreert dat deze verzelfstandigde vennootschappen aan een reële behoefte van de Vlaamse overheid beantwoorden, zodat hun verderzetting in een dergelijke verzelfstandigde vorm een absolute prioriteit van de Vlaamse regering blijft.

De verscheidene nog operationele Vlaamse investeringsmaatschappijen – te weten de Vlaamse Participatiemaatschappij bedoeld in artikel 2 van het decreet van 13 juli 1994 (afgekort VPM) ; de Participatiemaatschappij Vlaanderen bedoeld in artikel 2bis, § 1, van het decreet van 13 juli 1994 (afgekort PMV) en de Limburgse Reconversiemaatschappij bedoeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 1994 (afgekort LRM) – zullen daarom, in het kader van de reorganisatie van de Vlaamse overheidsinstellingen die bekend staat onder de omschrijving '(Beter) bestuurlijk beleid', op grond van dit ontwerp van decreet – eenmaal goedgekeurd en in werking getreden – worden gekwalificeerd als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen.

De voormelde investeringsmaatschappijen zijn thans onderworpen aan het decreet van 13 juli 1994.

Daarnaast vermeldde het decreet van 13 juli 1994 ook nog de volgende investeringsmaatschappen : de Limburgse Investeringsmaatschappij bedoeld in artikel 2 van het decreet van 13 juli 1994 (afgekort LIM) ; Gimvindus (bedoeld in artikel 2 van het decreet van 13 juli 1994) en de Vlaamse Milieuholding (bedoeld in artikel 2 van het decreet van 13 juli 1994 ; afgekort VMH).

VMH maakt op dit ogenblik het voorwerp uit van een apart ontwerp van decreet houdende bepalingen tot herstructurering van de Vlaamse Milieuholding dat de bestuurlijk beleid-hervorming is voorafgegaan. Samengevat heeft het voormelde ontwerp van decreet tot doel om aan het zelfstandig bestaan van VMH een einde te stellen en, volgens één van de mogelijke scenario's voorzien in het voormelde ontwerp van decreet, de activa ervan onder te brengen in één van de andere door het decreet van 13 juli 1994 geregelde investeringsmaatschappijen, dan wel in een andere vennootschap, bijvoorbeeld een dochtervennootschap van een van deze investeringsmaatschappijen.

Het is het streefdoel van de regering dat het voormelde ontwerp van decreet houdende bepalingen tot herstructurering van de Vlaamse Milieuholding, voorafgaandelijk aan het onderhavige ontwerp van decreet betreffende het statuut van de investeringsmaatschappijen door het Vlaams Parlement zou worden goedgekeurd.

Gelet op het voorgaande zal VMH, na de goedkeuring en tenuitvoerlegging van het voorgaande ontwerp van decreet houdende bepalingen tot herstructurering van de Vlaamse Milieuholding, niet langer gelden als een aparte Vlaamse Investeringsmaatschappij, zij het dat haar activiteiten zullen worden verder gezet, wellicht middels gespecialiseerde vennootschap(pen) waarin de investeringsmaatschappij PMV participeert.

Om die reden wordt VMH niet geregeld in het onderhavige ontwerp van decreet betreffende het statuut van de investeringsmaatschappijen, zij het dat in de artikelgewijze commentaar bij de slotbepalingen van het onderhavige ontwerp van decreet wordt benadrukt dat de Vlaamse regering zal moeten ijveren voor een goed chronologisch verloop van de onderscheiden operaties. In dat verband wordt inzonderheid verwezen naar de artikelgewijze commentaar bij het artikel 10 van het onderhavige ontwerp van decreet.

Om beleidsmatige redenen is er tevens voor geopteerd om ook Gimvindus niet in het onderhavige ontwerp van decreet te regelen. De reden hiervoor is dat Gimvindus in de nabije toekomst het voorwerp van een ontbinding en vereffening zal uitmaken, dan wel dat haar aandelen op grond van een overeenkomst tot overdracht van aandelen zullen worden ondergebracht bij PMV zodat zij een dochtervennootschap van PVM zal worden.

De Limburgse Investeringsmaatschappij (LIM) die thans eveneens nog is geregeld in het decreet van 13 juli 1994, werd op 9 december 1995 ontbonden in het kader van een fusie door opslorping door LPM. Als gevolg hiervan kent LIM niet langer een zelfstandig bestaan.

Naderhand werden de aandelen uitgegeven door LPM overgedragen aan de private groep Investco, zodat het Vlaamse Gewest er geen uitstaans meer mee heeft.

Gezien deze feitelijke vaststellingen worden in het u voorgelegde ontwerp van decreet geen verdere maatregelen aangaande de investeringsmaatschappijen LIM, Gimvindus en VMH genomen.

2. Alhoewel het decreet van 13 juli 1994 voorziet in de inrichting van de investeringsmaatschappijen als naamloze vennootschappen bedoeld in het Wetboek van vennootschappen, moet tevens worden vastgesteld dat in het decreet van 13 juli 1994 daarenboven een aantal bepalingen is opgenomen die tot gevolg hebben dat de investeringsmaatschappijen, zoals thans geregeld, geen zuivere privaatrechtelijke vennootschappen zijn, maar veeleer een gemengd privaat-publiek karakter hebben.

Evenwel betreffen de kenmerken van publieke entiteiten die de investeringsmaatschappijen thans vertonen eerder secundaire punten en blijkt dat de investeringsmaatschappijen, *in hoofdzaak,* een privaatrechtelijk karakter hebben en trouwens ook grotendeels overeenkomstig de regels van het privaat vennootschapsrecht functioneren.

De voornaamste van de met het privaat vennootschapsrecht onverenigbare publieke elementen die thans de werking van de investeringsmaatschappijen mede bepalen betreffen onder meer :

– de toewijzing van onderscheiden bevoegdheden aan de Vlaamse regering om hetzij zekere elementen van het statuut van de investeringsmaatschappijen te regelen, hetzij zekere bindende instructies aan de investeringsmaatschappijen te geven.

  Deze regels zijn onverenigbaar met de imperatieve regels van het Wetboek van vennootschappen in die zin dat enkel de wettelijk voorziene organen van de vennootschap (inzonderheid de algemene vergadering van aandeelhouders en de raad van bestuur en, in voorkomend geval, het directiecomité en/of het orgaan van dagelijks bestuur) beslissingsbevoegdheid kunnen hebben.

  De Vlaamse regering kan in een zuivere private vennootschap niet de bevoegdheid hebben om eenzijdig dit is anders dan middels het normale besluitvormingsproces van de vennootschapsorganen beslissingen voor de vennootschap te nemen.

– het feit dat in artikel 9 van het decreet van 13 juli 1994 is bepaald dat het Vlaamse Gewest alle aandelen in sommige van de investeringsmaatschappijen mag bezitten, zulks zonder beperking van de duurtijd en zonder geacht te worden hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van deze vennootschappen.

Met deze bepaling van het decreet van 13 juli 1994 is het bepaalde in artikel 646 van het Wetboek van vennootschappen miskend.

Het loutere feit van de vereniging van alle aandelen in één hand maakt op zich geen schending uit van het vennootschapsrecht.

Evenwel impliceert de toepassing van artikel 646 van het Wetboek van vennootschappen dat de enige aandeelhouder hoofdelijk aansprakelijk wordt voor de schulden van de vennootschap waarvan hij alle aandelen bezit en die ontstaan zijn na de datum van vereniging van alle aandelen in één hand.

Waar het huidige decreet van 13 juli 1994 bepaalt dat het Vlaamse Gewest alle aandelen in sommige investeringsmaatschappijen mag bezitten zonder dat het Vlaamse Gewest geacht wordt hoofdelijk aansprakelijk te zijn voor de schulden van deze vennootschappen, miskent het decreet van 13 juli 1994 het bepaalde in artikel 646 van het Wetboek van vennootschappen.

Met ingang van de datum van inwerkingtreding van het onderhavig decreet zal de Vlaamse regering ernaar hebben gestreefd om aan deze situatie te verhelpen. Een mogelijke denkpiste bestaat erin dat telkens één aandeel van de investeringsmaatschappijen PMV en LRM wordt overgedragen aan de investeringsmaatschappij VPM, dan wel aan de Vlaamse Gemeenschap. In dezelfde geest wordt er overwogen om één aandeel van VPM over te dragen aan de Vlaamse Gemeenschap. De juridische haalbaarheid en de beleidsmatige opportuniteit van deze denkpisten worden thans nader onderzocht.

– het feit dat de investeringsmaatschappijen in het decreet van 13 juli 1994 *naast* de revisorale controle voorzien in het Wetboek van vennootschappen, tevens onder het toezicht van de Vlaamse regering, als dusdanig, en/of het Rekenhof zijn geplaatst.

De controlesystemen die met het oog op de voormelde regeringscontrole in het decreet van 13 juli 1994 zijn uitgewerkt zijn niet voorzien in het Wetboek van vennootschappen. Zij hebben geen privaatrechtelijk karakter, maar wel een publiekrechtelijk karakter.

Aldus is bijv. in artikel 12, § 3, van het decreet van 13 juli 1994 voorzien in een procedure in het kader waarvan de Vlaamse regering, op vordering van de regeringscommissaris, kan beslissen tot de nietigverklaring van een beslissing van de raad van bestuur van enige investeringsmaatschappij.

Een dergelijke bepaling is niet verenigbaar met het private vennootschapsrecht dat een mogelijkheid tot nietigverklaring van een beslissing van een vennootschapsorgaan door een aandeelhouder uitsluit. Integendeel is in het privaat vennootschapsrecht voorzien dat beslissingen van de vennootschapsorganen, onder stringente voorwaarden, aanvechtbaar zijn middels het doen van een beroep op de tussenkomst van de gewone hoven en rechtbanken.

3. Gezien de vaststelling dat de investeringsmaatschappijen reeds grotendeels als privaatrechtelijke entiteiten functioneren en de publieke elementen die daaraan zijn toegevoegd en/of daarvan afwijken voor de werking van de investeringsmaatschappijen niet essentieel zijn, wordt thans in het u voorgelegde ontwerp van decreet voorgesteld om de investeringsmaatschappijen volledig aan de werking van het privaat recht te onderwerpen, met dien verstande dat ze nog steeds dienen beschouwd te worden als instrument van tenuitvoerlegging van het beleid van het Vlaamse Gewest, zoals dat wordt geconcretiseerd in het beleid van de Vlaamse regering.

Hiertoe is in artikel 12 van het ontwerp van decreet voorzien in de integrale opheffing van het decreet van 13 juli 1994.

In de plaats daarvan zullen de investeringsmaatschappijen en hun werking voortaan integraal geregeld worden door de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen.

Het u voorgelegde ontwerp van decreet regelt wel nog bepaalde aspecten van het statuut en werking van de investeringsmaatschappijen, zij het dat zulks gebeurt op een dermate wijze dat niet geraakt wordt aan de regels van het vennootschapsrecht.

Integendeel zijn de kwesties die in het onderhavig ontwerp van decreet worden geregeld, kwesties waar ook een privaat persoon die beslist tot het oprichten van, of het participeren in, een vennootschap zich moet buigen en waarover hij eigen keuzes moet maken. Wat geregeld wordt in het ontwerp van decreet zijn met andere woorden materies waarbij de aandeelhouder zekere keuzes maakt die elke aandeelhouder die een vennootschap opricht nu eenmaal moet maken, zonder dat hierdoor geraakt wordt, of kan geraakt worden,

aan de regels van het Wetboek van vennootschappen.

Deze kwesties betreffen :

– de keuze voor de rechtsvorm : *in casu* is in het ontwerp van decreet voorzien dat de investeringsmaatschappijen zijn georganiseerd onder de rechtsvorm van een naamloze vennootschap (artikel 2), wat trouwens overeenstemt met de werkelijkheid ;

– de kwalificatie van de vennootschappen als privaatrechtelijk vormgegeven externe verzelfstandigde agentschappen bedoeld in artikel 29 van het (ontwerp van) kaderdecreet bestuurlijk beleid ;

– de omschrijving van het doel van de vennootschappen : in het hoofdstuk III van het ontwerp van decreet is voorzien op welke wijze het doel van de investeringsmaatschappijen in hun respectievelijke statuten zal worden omschreven. Zoals elke oprichter van een vennootschap kunnen inderdaad ook het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap voor zichzelf uitmaken in welk soort vennootschappen zij zullen participeren ;

– in het artikel 3, § 1, van het ontwerp van decreet is bepaald dat het Gewest te allen tijde de rechtstreekse controle, als thans nader omschreven in het Wetboek van vennootschappen, in handen moet hebben.

  Ook een privaat persoon die overgaat tot de oprichting van, of het participeren in, een vennootschap kan voor zichzelf uitmaken dat hij te allen tijde de controle in handen wil hebben. Hij zal dan een dergelijke wil moeten uiten in een concreet feitelijk gedrag, in de regel (zij het niet beperkt tot) het aanhouden van voldoende aandelen teneinde de controle steeds in handen te houden.

  Ook het Vlaamse Gewest kan zichzelf een dergelijk streefdoel voor ogen stellen.

  In dezelfde geest stelt de Vlaamse regering als streefdoel voorop dat de aandelenparticipatie van VPM in GIMV te allen tijde ten minste 25 % plus één aandeel van het aandelenkapitaal van laatstvermelde vennootschap zal bedragen. Ook dit is in het ontwerp van decreet voorzien (artikel 3, § 2).

  De deelneming in GIMV vormt thans het enig actiefbestanddeel van VPM. De (quasi) integrale vervreemding hiervan zou *de facto* neerkomen op een economische vereffening van deze vennootschap : ook in het gemeen vennootschapsrecht is het niet ongebruikelijk dat de aandeelhoudersvergadering betrokken wordt in het beslissingsproces om het enige actiefbestanddeel van de onderneming te vervreemden. De bevoegdheid van de Vlaamse overheid ten aanzien van VPM die *strictu sensu* verder gaat dan een loutere aandeelhoudersrelatie is bovendien inherent aan de verder vermelde functionaliteit van VPM.

– het feit dat de Vlaamse regering zich voorneemt het nodige te doen teneinde, middels de regels van het privaat vennootschapsrecht, de statuten van de investeringsmaatschappijen volledig in overeenstemming te brengen met het bepaalde in het ontwerp van decreet (en daardoor ook met het bepaalde in het Wetboek van vennootschappen) ;

– het feit dat, zoals voorzien in het kaderdecreet bestuurlijk beleid, is bepaald dat een samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de investeringsmaatschappijen zal worden gesloten (*zie* artikel 7 van het onderhavige ontwerp van decreet, steunend op het artikel 31 van het kaderdecreet) ;

  In de memorie van toelichting bij het kaderdecreet bestuurlijk beleid is de motivering voor de sluiting van een dergelijke samenwerkingsovereenkomst uitgebreid nader toegelicht.

  Vanzelfsprekend zal een dergelijke samenwerkingsovereenkomst moeten worden geredigeerd in overeenstemming met het vennootschapsrecht.

4. De kwalificatie van de investeringsmaatschappijen als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen veronderstelt dat hun missie en taken een beleidsuitvoerend karakter hebben.

Daarnaast moet voldaan zijn aan de algemene voorwaarden voor verzelfstandiging. Ook moet worden aangetoond dat de beoogde voordelen niet of niet voldoende via interne verzelfstandiging (met of zonder rechtspersoonlijkheid) kunnen worden gerealiseerd.

Tenslotte moet de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest de agentschappen oprichten of

erin participeren en er een determinerende invloed op uitoefenen.

De investeringsmaatschappijen voldoen thans reeds aan voormelde criteria die in het kaderdecreet bestuurlijk beleid, inzonderheid het artikel 11 en het artikel 29 daarvan, zijn bepaald inzake de privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen.

5. De investeringsmaatschappijen genieten in eerste instantie, als naamloze vennootschap, de rechtspersoonlijkheid ; zij werden opgericht door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest voor de taken van beleidsuitvoering die nader zijn omschreven in het decreet van 13 juli 1994 en hernomen in de statuten.

Bovendien komt de vennootschapsrechtelijke controle over de drie investeringsmaatschappijen, te weten LRM, PMV en VPM, rechtstreeks toe aan het Vlaamse Gewest.

6. Om te voldoen aan de algemene voorwaarden voor verzelfstandiging moeten de taken van de investeringsmaatschappijen een voldoende massa uitmaken en meetbaar zijn. Daarnaast moet er een reële mogelijkheid zijn tot aansturing van de agentschappen op grond van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit, en moet de informatierelatie reëel invulbaar zijn.

Er is wat de investeringsmaatschappijen betreft inderdaad voldaan aan deze voorwaarden.

Hierna volgt eerst een algemene toelichting waarom voor de investeringsmaatschappijen als groep beschouwd aan deze voorwaarden is voldaan. Daarna volgt een aantal bijkomende overwegingen die specifiek de situatie van elk van de investeringsmaatschappijen, afzonderlijk beschouwd, toelichten.

6a. De taken van de investeringsmaatschappijen maken een voldoende massa uit om een verzelfstandigd agentschap op te richten.

De investeringsmaatschappijen zijn de houdstermaatschappijen van een aantal vennootschappen en hebben daarenboven participaties of andere vormen van risicodragende middelen in tal van andere vennootschappen.

De activiteit als houdstervennootschap vormt bij uitstek een activiteit die onder een privaatrechtelijk statuut kan vorm gegeven worden.

In dat kader beschikken de investeringsmaatschappijen over de mogelijkheden om de dochtervennootschappen, weze het van op afstand, te sturen (als privaatrechterlijke entiteiten hebben deze dochters elk een eigen raad van bestuur). Bovendien laat het statuut als private naamloze vennootschap de investeringsmaatschappijen toe om in de toekomst ook nog andere dochtervennootschappen op te richten of in andere vennootschappen te participeren.

Verder in de memorie volgt een gedetailleerde opsomming van de activiteiten van elk van de investeringsmaatschappijen.

De taken van de investeringsmaatschappijen zijn meetbaar.

Mogelijke criteria van meetbaarheid zijn :

– het aantal vennootschappen en/of projecten waarin door elk van de investeringsmaatschappijen wordt geparticipeerd ;

– de waardering van de totale aandelenportefeuille van elk van de investeringsmaatschappijen in de boekhouding van de investeringsmaatschappijen ;

– de omvang van de aandelenparticipatie en andere vormen van risicodragende middelen in elke vennootschap waarin wordt geparticipeerd ;

– het aantal bestuurszetels dat op grond van stemafspraken, voordrachtrechten, aandeelhoudersovereenkomsten of anderszins door de investeringsmaatschappijen is ingevuld in de vennootschappen waarin wordt geparticipeerd ;

– …

Gezien de investeringsmaatschappijen onder toepassing van het Wetboek van vennootschappen sorteren zijn bovendien alle verplichtingen inzake de boekhouding en de jaarrekening van toepassing, waaruit per definitie de meetbaarheid van hun taken en activiteiten en de mogelijkheid tot beoordeling van de rentabiliteit ervan blijkt (zie ook hierna).

Er is een reële mogelijkheid tot aansturing van de investeringsmaatschappijen op grond van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit.

De decretale taken van de investeringsmaatschappijen zijn duidelijk omschreven.

De doelmatigheid en de prestaties blijken inzonderheid uit de omzetten en resultaten die de vennootschappen genereren, zoals deze op hun beurt blijken uit de jaarrekening (inzonderheid balans en resultatenrekening).

Er zal, zoals voorzien in het kaderdecreet, bovendien een samenwerkingsovereenkomst tot stand komen tussen de Vlaamse regering en elk van de investeringsmaatschappijen. Voor sommige van de investeringsmaatschappijen bestaan er thans reeds dergelijke samenwerkingsovereenkomsten (zie de artikelgewijze commentaar bij het artikel 7 van het onderhavige ontwerp van decreet).

Gelet op de aard van de activiteiten, te weten het participeren in andere vennootschappen, zijn er voldoende kwantitatieve gegevens beschikbaar om de doelmatigheid te beoordelen (inzonderheid de boekhoudgegevens, met inbegrip van de jaarrekening) (zie ook hierna).

De informatierelaties zijn reëel invulbaar.

Gelet op de bovenstaande gegevens zijn inderdaad alle elementen aanwezig om de informatierelatie reëel invulbaar te maken.

Inzonderheid zal deze reële invulbaarheid zich op twee niveaus afspelen :

– enerzijds op het niveau van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en elk van de investeringsmaatschappijen ;

– anderzijds op het niveau van de jaarlijkse rapporteringsplicht die voortvloeit uit de boekhoudverplichtingen.

Uit het Wetboek van vennootschappen vloeit inderdaad de verplichting tot voorlegging van de jaarrekening aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de vennootschap (*in casu*, wat de investeringsmaatschappijen betreft, in hoofdzaak samengesteld uit het Vlaamse Gewest) voort ; deze verplichting weegt op het bestuursorgaan.

Het Wetboek van vennootschappen heeft hiervoor een gedetailleerde procedure uitgewerkt die als opzet heeft om de aandeelhouders (en derden) adequaat omtrent het functioneren van de vennootschap te *informeren* en die op de investeringsmaatschappijen, als private vennootschappen, toepassing vindt.

Gezien de investeringsmaatschappijen volledig aan deze verplichting onderworpen zijn komt door de naleving ervan reeds op zich een ingevulde en omstandige informatierelatie tot stand.

6b. Wat inzonderheid de situatie van de investeringsmaatschappij PMV betreft, blijkt de omvang van de concrete taken en activiteiten en de meetbaarheid daarvan duidelijk uit het hiernavolgend overzicht.

Hierbij is er op te wijzen dat dit overzicht betrekking heeft op de activiteiten en de personeelsontwikkelingen in 2001 en 2002 en uiteraard enkel een algemene synthese biedt. Voor meer details kan o.m. worden verwezen naar de jaarverslagen van PMV waarin telkenmale gedetailleerde cijfergegevens verstrekt worden.

Momenteel stelt PMV tien personen tewerk. De begroting van 2004 voorziet een uitbreiding met 5 personeelsleden, gelet op de bijkomende opdrachten. Wat betreft de dochterondernemingen wordt voor ARKimedes gerekend op 5 à 7 medewerkers aan te nemen in de loop van 2004/2005.

Voor het Waarborgfonds wordt rekening gehouden met 13 à 15 medewerkers vanaf begin 2004.

Voor de Brownfield-dochter wordt in 2004 rekening gehouden met 2 medewerkers, later uit te breiden naar 5 in de loop van 2004/2005.

De NV Milieu en de NV Energie zullen starten met respectievelijk 2 en 3 medewerkers onder de leiding van PMV.

Verder wordt door PMV op specialistische domeinen ook uitbesteed zodat de kritische massa van activiteiten groter is dan uit de personeelsaantallen alleen blijkt.

In de loop van het jaar 2001 werd een nieuwe raad van bestuur ingericht, bestaande uit zes bestuurders. De raad van bestuur komt in beginsel één keer per maand bijeen.

Het boekjaar 2002 werd afgesloten met een winst voor belastingen van 127.231 euro. Na de provisie voor te betalen belastingen van 53.043 euro bedroeg de netto-winst van PMV 74.188 euro. Gelet op een overgedragen winst van het vorige boekjaar ten bedrage van 99.110 euro bedraagt bijgevolg het te bestemmen winstsaldo 173.298 euro.

De raad van bestuur zal aan de jaarvergadering voorstellen om het te bestemmen winstsaldo van 2002 als volgt te verwerken :

a. toevoeging aan het eigen vermogen, te weten verhoging van de wettelijke reserve : 3.710 euro en

b. een over te dragen winst van 169.588 euro.

De statuten werden in de loop van het boekjaar verschillende malen aangepast, vooral omwille van het doorvoeren van verschillende kapitaalverhogingen.

Als gevolg van deze achtereenvolgende kapitaalverhogingen bij PMV werd het kapitaal via inbrengen in natura en of stortingen in speciën verhoogd van 18.578.718 euro tot 236.762.658 euro.

Het aantal aandelen werd gesplitst, om het totaal aantal te brengen van 1.000 naar 10.000.

Door toevoeging van de te bestemmen winst van het boekjaar werd de wettelijke reserve verhoogd tot 8.926 euro en de overgedragen winst bedraagt nu 169.588 euro.

Het eigen vermogen bedroeg eind 2002 98 % van het balanstotaal.

Op 24 juni 2002 werd overgegaan tot een doelwijziging om het artikel 3 van de statuten in overeenstemming te brengen met het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 6 juli 2001 tot wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van GIMV, Gimvindus, VHM, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg.

Deze doelswijziging voorzag ondermeer dat PMV zich kon toeleggen op het realiseren van projecten inzake publiek-private samenwerking voor alle bevoegdheidsdomeinen, zulks door middel van gespecialiseerde dochterondernemingen. Ook werd voorzien dat, na voorafgaand akkoord van de Vlaamse regering, PMV gemachtigd werd aandelen van GIMV te verwerven, aan te houden en te verkopen.

Tijdens het boekjaar 2002 is een belangrijke wijziging ingetreden in het aandeelhouderschap vanPMV.

Op 1 januari 2002 was VPM (Vlaamse Participatiemaatschappij), met maatschappelijke zetel te Karel Oomsstraat 37 Antwerpen, de enige aandeelhouder van PMV. VPM bleef aandeelhouder tot 10 oktober 2002 en onderschreef bijgevolg de achtereenvolgende kapitaalverhogingen van 26 juni 2002 en 23 augustus 2002.

Na goedkeuring door de raad van bestuur van VPM werd op 11 oktober 2002 overgegaan tot de overdracht van de aandelen PMV in handen van het Vlaamse Gewest.

Het Vlaamse Gewest is als gevolg hiervan op heden de enige aandeelhouder van PMV. Het Vlaamse Gewest bezit thans 10.000 maatschappelijke aandelen. Met het oog op de toekenning van het statuut van privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelstandigd agentschap onder de rechtsvorm van een naamloze vennootschap, zal tenminste naar één bijkomende aandeelhouder gezocht worden.

De voornaamste projecten en activiteiten van PMV zijn hierna opgesomd. Verdere details hieromtrent kunnen worden aangetroffen in de jaarverslagen van PMV.

De voornaamste (recente) investeringen van PMV zijn :

1. Gimvindus – Staal Vlaanderen – Textiel Vlaanderen ;

2. ARKimedes – Activering Risicokapitaal ;

3. KMO-financieringsagentschap – Figaro ;

4. PPS-Project Airport Deurne.

Het vervuld zijn van de verdere twee voorwaarden in hoofde van PMV (reële aansturingsmogelijkheid en reëel invulbare informatierelatie) blijkt enerzijds uit de sub het randnummer 6a aangehaalde wettelijke verplichtingen die ook op PMV toepassing vinden en, anderzijds, inzonderheid uit het artikel 19 van de thans reeds bestaande samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en PMV waarin afspraken werden gemaakt met betrekking tot de *opvolging, de rapportering en de controle*. Dit artikel luidt als volgt :

"Door PMV wordt halfjaarlijks een volledige financiële rapportage en een rapportering over de activiteiten voorgelegd aan de voogdijminister na goedkeuring door de Raad van Bestuur van PMV. Aan het eind van ieder financieel jaar wordt een jaarrekening en een jaarverslag gemaakt. Daar waar gewenst en afgesproken kan een voortgangsrapportering voor specifieke projecten worden gemaakt die aan de opdrachtgevers ter beschikking wordt gesteld na goedkeuring door de Raad van Bestuur van PMV. Over de rekening-courant verhouding met het Vlaams Gewest via het Rollend Fonds wordt half-

jaarlijks gerapporteerd aan de voogdijminister van de bevoegde dienst van Financiën.".

Met haar zelf opgelegde gedragslijnen inzake *corporate governance* wil PMV op een moderne en onderbouwde wijze functioneren en daar ook verantwoording over (kunnen) afleggen naar haar aandeelhouder(s) toe.

Corporate governance omvat het geheel van institutionele en organisatorische mechanismen, besluitvormingsprocessen, interventie- en controleprocedures die ten dienste staan van de onderneming.

Zoals elke onderneming heeft ook PMV de principes van *corporate governance* vertaald en geïmplementeerd in functie van haar eigen situatie, wat heeft bijgedragen tot een duidelijk en transparant ondernemingsbeleid.

De diversiteit van de opdrachten, de relatie met de politieke besluitvorming en het streven naar een zakelijke en bedrijfsmatige aanpak hebben PMV ertoe gebracht om in dat verband een uniek functioneringskader op touw te zetten.

Deze *corporate governance* benadering werd opgesteld met een aantal belangrijke aandachtspunten in het achterhoofd :

1. *De regels van goed bestuur en toezicht voor PMV*

   In de statuten van PMV werd vastgelegd binnen welk kader de vennootschap mag en moet functioneren. Deze doelstelling wordt verder ontwikkeld in een beleidsvisie, goedgekeurd door de raad van bestuur, dewelke werd vertaald in de beleidsbrief van de minister verantwoordelijk voor het economisch overheidsinitiatief (vertegenwoordiger van de aandeelhouder van PMV).

   De uitvoerende taken van PMV werden formeel opgenomen in een samenwerkingsovereenkomst met het Vlaamse Gewest. Aanpassingen of bijkomende overeenkomsten kunnen opgesteld worden wanneer nieuwe activiteiten niet gedekt worden door de bestaande overeenkomst(en).

   De wijze waarop doelstellingen en doelen moeten worden nagestreefd ligt vervat in het *business model*. De resultaten worden gerapporteerd en meetbaar gemaakt. De bereikte economische en maatschappelijke meerwaarde wordt beschreven in het jaarverslag in relatie tot de concrete doelstellingen en doelen.

   De financiële verslaggeving besteedt voldoende aandacht aan de bijdrage van iedere hoofdactiviteit aan het resultaat.

   De raad van bestuur en de aandeelhouder(s) hebben in dat kader toegang tot alle nuttige en noodzakelijke informatie betreffende de organisatie en het beheer van de vennootschap.

   PMV laat zich bijstaan door een financieel controleur voor de financiële en de operationele verslaggeving. Hij is ook verantwoordelijk voor de interne administratie en voor de interne controle op de rekeningen.

   De externe controle gebeurt door een commissaris. De raad van bestuur ziet er hierbij op toe dat de externe controle gebeurt volgens algemeen aanvaarde en internationale standaarden.

   Voor de publieke aspecten van haar activiteiten is PMV thans ook onderworpen aan de controle van het Rekenhof ; zulks zal ook onder het statuut van privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap in de toekomst het geval zijn.

2. *De verhouding tussen de verschillende actoren binnen de vennootschap, te weten de raad van bestuur, de aandeelhouder en het management in het licht van een goed bestuur en toezicht.*

   De *opdrachtgever – stakeholders* : bij iedere opdracht of cluster van opdrachten worden de nagestreefde resultaten aangegeven. Opdat PMV de opdracht kan aanvaarden, dient de opdrachtgever te zorgen voor de nodige werkings- en/of investeringsmiddelen.

   De raad van bestuur keurt de rechtstreekse opdracht van de aandeelhouder (vertegenwoordigd door de Vlaamse regering) goed of maakt zijn standpunt kenbaar aan de opdrachtgever in geval van een negatieve beoordeling. Hij toetst ook een voorstel tot beslissing van opdrachten waarvan PMV zelf voor de uitwerking instaat. Zulks gebeurt voor de indiening van het voorstel voor besluitvorming door de Vlaamse regering.

   Het *management* : staat in voor de relatie met de opdrachtgevers. PMV hanteert haar eigen kwaliteitscriteria voor projectaanpak en implementatie van projecten, alsook voor het beheer

van participaties. Het management moet binnen het wettelijk en overeengekomen kader voldoende autonomie krijgen en moet zorg dragen voor een adequate, inzichtelijke en tijdige rapportage naar de raad van bestuur en de relevante stakeholders.

De raad van bestuur : behartigt de belangen van PMV en de aandeelhouder(s) en heeft tevens oog voor de rol van alle bij de onderneming betrokken 'stakeholders'.

De leden van de raad van bestuur worden thans benoemd en aangesteld door de Vlaamse regering, vertegenwoordiger van de aandeelhouder, te weten het Vlaamse Gewest. Deze raad van bestuur bestaat uit 6 leden, waarvan één onder de leden verkozen voorzitter.

Aan de raad van bestuur kan desgevallend een regeringscommissaris worden toegevoegd, zonder dat dit echter de autonome rol van de raad van bestuur wijzigt. Hij kan enkel aansturen op nader overleg met de voogdijminister. Eenmaal PMV het statuut van privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap zal hebben bekomen zal van een dergelijke regeringscommissaris geen sprake meer zijn.

De statuten bevatten de overige bepalingen die relevant zijn voor de samenstelling en de organisatie van de raad van bestuur.

De rapportering aan de raad van bestuur is tweeledig. Het betreft enerzijds tussentijdse rapporten inzake de voortgang van de projecten die ter informatie worden voorgelegd, anderzijds betreft het voorstellen die goedgekeurd moeten worden alvorens ze naar de opdrachtgever gaan.

De bevoegdheden van de raad van bestuur worden bepaald in de statuten en worden verder aangevuld door toepassing van de algemene wettelijke bepalingen.

De vertegenwoordigingsbevoegdheid is vastgelegd in een 'voorstel tot vertegenwoordigingsbevoegdheid ingevolge delegatie en procuratie'.

In de huidige praktijk treedt de voorzitter op als gedelegeerde van het bestuur, bijgestaan voor wat betreft de operationele leiding door een operationeel manager.

De raad van bestuur van PMV bepaalt de samenstelling van de raden van bestuur van de dochtervennootschappen die worden opgericht. De raad van bestuur zal echter in de meeste gevallen zelf in die hoedanigheid optreden en geeft het management in handen van een door PMV gedetacheerde leidinggevende persoon.

De raad van bestuur evalueert zelf éénmaal per jaar zijn werking, procedures en effectiviteit.

De aandeelhouder : Aan de aandeelhouder moet verantwoording worden afgelegd over de continuïteit van de vennootschap op basis van de totaliteit van opdrachten, inkomsten, uitgaven en verwachte resultaten. De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het verstrekken van adequate en tijdige informatie.

3. *Het oplosbaar maken van belangenconflicten tussen de verschillende stakeholders van de onderneming op het gebied van structuur, werkwijze en machtsverhoudingen.*

De raad van bestuur ziet toe op de opstelling van een ethische code voor PMV en een leidraad voor bestuurders met de gedragsnormen die niet als zodanig in de wet zijn opgenomen.

De raad van bestuur houdt zichzelf aan het respecteren van die waarden en normen en draagt het management op de gedragscode uit te dragen binnen de onderneming en de medewerkers daarop aan te spreken.

4. *De externe factoren die de vennootschap beïnvloeden : de overheid in algemene zin, de kapitaalmarkt, de financiële wereld, de participaties.*

PMV treedt op als beheerder van participaties en doet zulks op aansturen van het Vlaamse Gewest, haar hoofdaandeelhouder. PMV legt hierbij haar dochtervennootschappen op om op inzichtelijke en complete wijze te rapporteren en dit minstens twee maal (halfjaarrapportage en een jaarrekening + jaarverslag).

Voor de participaties in bezit van PMV treedt PMV in de zuivere rol van aandeelhouder.

De voorzitter is belast met de taak van externe woordvoerder, eventueel bijgestaan door bestuurders of leden van het management.

6c. De Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM) heeft zich tijdens de afgelopen jaren sterk ingezet om haar investeringsrol in de provincie Limburg waar te maken.

De LRM sloot haar boekjaar 2002 af met een netto-winst van 9,1 miljoen Euro. Het eigen vermogen beliep op 31 december 2002 339,0 miljoen Euro, wat de omvang en de massa van de activiteiten en participaties van LRM duidelijk in de verf zet. Het team telde eind 2002 23 personen.

Luidens de beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en LRM moet LRM bijzondere aandacht aan zowel de werkgelegenheid als aan het milieu schenken. Economische motieven en ecologische bekommernissen worden daarbij niet begrepen als tegenstellingen van elkaar, maar als componenten die op een evenwaardige basis deel uitmaken van de besluitvorming in de schoot van LRM (*zie ook* de artikelgewijze commentaar bij het artikel 9).

LRM vervult vooral de rol van investeringsmaatschappij voor de provincie Limburg. Het initiatief 'Partnerkapitaal voor KMO's', dat zich vooral richt tot de Limburgse kleine en middelgrote ondernemingen, verwerft een steeds belangrijker aandeel in het aanbod van LRM. Middels dit product plaatste LRM in 2001, het eerste jaar waarin LRM van dit product gebruik heeft gemaakt, ruim 2,5 miljoen Euro risicokapitaal in de KMO-markt en bracht hiermee, ook in de KMO-markt, een multiplicatoreffect tot stand.

In de klassieke bedrijfsfinanciering keurde LRM in 2001 eveneens meerdere projecten goed, ondermeer voor de bedrijven A&SAP-Group, Manuservices, Bio Racer, 3DDD Pharma en Prato Services.

LRM breidde de recente jaren ook haar activiteiten op het vlak van projectontwikkeling uit. Zij bereidde de ontwikkeling voor van het hoogwaardig bedrijvenpark in Waterschei en verhoogde haar financieel engagement in de projectvennootschap BIP NV.

LRM zet ook steeds meer projecten op die buiten de mijnterreinen zijn gelegen, zoals het windenergieproject dat in samenwerking met Interelectra wordt tot stand gebracht.

Na de leegloop van NV Mijnen heeft LRM de taken van deze dochtervennootschap behartigd, inzonderheid inzake sociale nazorg (o.m. uitvoering CAO's), ecologisch passief, valorisatie van activa, juridische geschillen, m.a.w. de rechten en plichten van de dochtermaatschappij NV Mijnen.

Ten slotte startte LRM de voorbije jaren, op verzoek van de Vlaamse regering, met een aantal studieprojecten, zoals conceptstudies en haalbaarheidsonderzoeken voor diverse toeristische hefboomprojecten in het kader van het zogenoemde "Strategisch Toeristisch Actieplan" (STAP). Hiervoor kende de Vlaamse regering namens de LRM-aandeelhouder, het Vlaamse Gewest, eind 2001 een budget van 2,5 miljoen euro goed. LRM kreeg tegelijk de opdracht om te zorgen voor de specificatie van en het toezicht op een studie over mobiliteit en meer in het bijzonder over de spoorinfrastructuur in Limburg.

Als naamloze vennootschap leeft LRM de in het randnummer 6a vermelde verplichtingen inzake de vaststelling van de jaarrekening en de rapportering naar de aandeelhouders toe na.

Een aantal bepalingen van de thans vigerende beheersovereenkomst tussen LRM en het Vlaamse Gewest (*zie ook* verder de artikelgewijze commentaar bij artikel 9) voegt aan deze wettelijke verplichtingen een aantal conventionele verplichtingen toe die de informatie-relatie met haar aandeelhouder, het Vlaamse Gewest, verder aanvullen en concretiseren.

De beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en LRM bepaalt in dat verband in eerste instantie dat de raad van bestuur van LRM, vóór 1 juni van het jaar volgend op het kalenderjaar, een rapport moet voorleggen aan de Vlaamse minister bevoegd voor het economisch beleid. In dat rapport moet een evaluatie gemaakt worden van de uitvoering van de beheersovereenkomst tijdens dat voorbije kalenderjaar.

Daarnaast onderwerpt de beheersovereenkomst LRM aan de verplichting om jaarlijks, ter concretisering van haar operationele doelstellingen voor het volgend werkingsjaar, een consultering te organiseren met de beleidsgroepen van het Actieplan voor Limburg.

Eveneens op grond van de beheersovereenkomst moet LRM één maal per jaar de Vlaamse minister bevoegd voor het economisch beleid uitnodigen voor een gedachtewisseling over de nadere bepaling van de in artikel 10, § 2, vierde lid, van het huidige decreet van 13 juli 1994 bedoelde doelstellingen van LRM, de invulling van deze beheersovereenkomst en de concrete operationele doelstellingen voor het volgend werkingsjaar.

LRM moet ten slotte, luidens de beheersovereenkomst, een communicatie-strategie ten aanzien van het Limburgs bedrijfsleven en de socio-economische groeperingen uitwerken die erop gericht is

duidelijke informatie te verschaffen over haar activiteiten en realisaties.

Voormelde bepalingen van deze beheersovereenkomst zullen, in zoverre verenigbaar met de regels van dit decreet en van het kaderdecreet (en derhalve ook met de imperatieve regels van vennootschapsrecht), conform het bepaalde in het artikel 7 van het u voorgelegde ontwerp van decreet, hernomen worden in een samenwerkingsovereenkomst als bedoeld in artikel 31 van het kaderdecreet.

De beheersovereenkomst zelf zal worden opgeheven, zulks in overeenstemming met de regel van het kaderdecreet dat een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap niet een beheersovereenkomst, maar een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse regering moet aangaan.

6d. VPM werd in november 1997 opgericht teneinde de beursnotering van GIMV te faciliteren :

– Onder PMV, op dat ogenblik een dochtervennootschap van GIMV, ressorteerden de zogenaamde derde functie activiteiten van GIMV.

  Met het oog op de beursnotering van GIMV en de hiermee gepaard gaande noodzaak voor economische marktconforme investeringsactiviteit dienden deze derde functie activiteiten van GIMV te worden afgezonderd. Om deze reden werd PMV door GIMV ingebracht in VPM.

– Bovendien dienden de gebruiken en processen die eigen zijn aan het aandeelhouderschap van de Vlaamse overheid verzoend te worden met de communicatie- en rapporteringsvereisten van GIMV als beursgenoteerde onderneming. VPM werd aldus het 'medium' tussen het Vlaamse Gewest en haar aandeelhouderschap in GIMV dat heeft toegelaten om deze ogenschijnlijke tegenstellingen te verzoenen.

Naar aanleiding van de verzelfstandiging en heroriëntering van PMV werd het aandeelhouderschap in PMV medio 2002 rechtstreeks ondergebracht bij het Vlaamse Gewest. Sindsdien vervult VPM een loutere beheersfunctie voor het belang in GIMV en voert deze vennootschap op zich dan ook geen investeringsactiviteiten. De invulling van de beheersfunctie van de deelneming in GIMV wordt mede geregeld in een beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en VPM, waarvan de laatste dateert van 7 maart 2000. Deze beheersovereenkomst bepaalt in essentie volgende zaken :

– Voor het standpunt dat VPM inneemt als aandeelhouder van GIMV dient zij zich te richten naar de eventuele instructies van de Vlaamse overheid.

– De raad van bestuur van VPM rapporteert tweemaal per jaar aan de Vlaamse overheid over het beheer van het aandeelhouderschap in GIMV.

– VPM kan enkel over GIMV-aandelen beschikken na een voorafgaandelijke goedkeuring door de Vlaamse regering.

– De bestuurders van VPM mogen geen politiek mandaat in de ruime zin waarnemen of voorzitter zijn van een Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van een gemeente met meer dan 30.000 inwoners. VPM dient er verder op toe te zien dat alle bestuurders van GIMV aan voormelde voorwaarde voldoen.

– VPM zal haar eigen bestuurders voordragen als bestuurder van GIMV.

Deze beheersovereenkomst zelf zal worden opgeheven, zulks in overeenstemming met de regel van het kaderdecreet dat een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap niet een beheersovereenkomst, maar een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse regering moet aangaan.

Voormelde bepalingen van deze beheersovereenkomst zullen, in zoverre verenigbaar met de regels van dit decreet en van het kaderdecreet (en derhalve ook met de imperatieve regels van vennootschapsrecht), conform het bepaalde in het artikel 7 van het u voorgelegde ontwerp van decreet, hernomen worden in een samenwerkingsovereenkomst als bedoeld in artikel 31 van het kaderdecreet. Deze samenwerkingsovereenkomst zal de bepalingen van de bestaande beheersovereenkomst hernemen voor zover zij inherent zijn aan de invulling van de specifieke doelstellingen van VPM zoals hiervoor vermeld.

De in de aanhef van dit nummer 6 en in nummer 6a. vermelde mogelijkheden van meetbare criteria voor investeringsmaatschappijen zijn in de context dan ook niet relevant voor VPM.

7. Met het oog op de verantwoording van de meerwaarde van een externe verzelfstandiging voor de investeringsmaatschappijen moet voldaan zijn aan twee criteria.

Deze zijn de mogelijkheid om in een verregaande autonomie en onafhankelijkheid van de uitvoering te voorzien en de mogelijkheid van een structurele medezeggenschap van of een financiële participatie van een andere overheid of persoon.

Aan beide voorwaarden is voor de investeringsmaatschappijen voldaan.

De rechtsvorm van naamloze vennootschap laat toe dat de investeringsmaatschappijen hun respectievelijke taken van beleidsuitvoering op een autonome en onafhankelijke wijze kunnen vervullen doordat de wetmatigheden van het vennootschapsrecht toepassing vinden. Zulks impliceert dat de raad van bestuur van elk der investeringsmaatschappijen zelfstandig de vennootschap bestuurt en dat de aandeelhouders, in casu inzonderheid het Vlaamse Gewest, daarop geen *rechtstreekse* invloed kunnen doen gelden.

Het toezicht van de aandeelhouders op de raad van bestuur steunt vooral op het recht van benoeming en *ad nutum*-ontslag dat de algemene vergadering van aandeelhouders op grond van de regels van het naamloze vennootschapsrecht toekomt.

Bovendien laat de structuur van de naamloze vennootschap toe dat eventueel een andere overheid of persoon een financiële participatie in het aandeelhouderschap van de investeringsmaatschappijen zou nemen, waardoor de kapitaalbasis van de investeringsmaatschappijen desgevallend zal kunnen versterkt worden en hun investeringsbeleid, waarvan de perken zijn aangegeven in onderhavig ontwerp van decreet, nog verder zal kunnen worden uitgebouwd.

8. Zoals uiteengezet staan de investeringsmaatschappijen thans onder de rechtstreekse of onrechtstreekse controle van het Vlaamse Gewest, vermits het Vlaamse Gewest meerderheidsaandeelhouder van de drie in het u voorgelegde ontwerp van decreet bedoelde investeringsmaatschappijen, te weten VPM, PMV en LRM, is en zulks ook wenst te blijven.

9. Wat de (toekomstige) vormgeving van de investeringsmaatschappijen betreft, is in het ontwerp van decreet duidelijk geopteerd voor een privaatrechtelijke vorm.

Zoals gezegd zijn de investeringsmaatschappijen thans reeds opgericht als naamloze vennootschappen, zij het dat zij, zoals hiervoor toegelicht, tevens bepaalde kenmerken van publieke overheidsinstellingen vertonen.

In het u voorgelegde ontwerp van decreet is bepaald dat de investeringsmaatschappijen, na de goedkeuring van het ontwerp en vanaf de inwerkingtreding ervan, zuivere vennootschappen van privaat recht zullen worden. Hiertoe wordt het decreet van 13 juli 1994 integraal opgeheven en werden in het u voorgelegde ontwerp van decreet enkel die bepalingen weerhouden die in overeenstemming zijn met het vennootschapsrecht.

Hiervoor wordt inzonderheid verwezen naar de uiteenzetting in de randnummers 2 en 3.

Gezien de investeringsmaatschappijen na datum van inwerkingtreding van dit decreet volledig onderworpen zullen zijn aan alle imperatieve regels van het vennootschapsrecht en gezien de daarmee onverenigbare publiekrechtelijke regels en mechanismen zullen zijn opgeheven, is in het u voorgelegde ontwerp van decreet bepaald dat, binnen de logica van het kaderdecreet bestuurlijk beleid, de investeringsmaatschappijen zullen gelden als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen.

De rechtsvorm van zuiver privaatrechtelijke naamloze vennootschap is hierbij noodzakelijk gebleken teneinde de investeringsmaatschappijen toe te staan hun bestuur op een doelmatige wijze te organiseren.

Een publieke rechtsvorm die een volwaardig alternatief biedt voor de rechtsvorm van een naamloze vennootschap is voor de activiteit van een investeringsmaatschappij niet voorhanden, zodat het gebruik van een publiekrechtelijke vorm alleen al om die reden geen volwaardig alternatief kan bieden.

Daarenboven laat de private rechtsvorm de investeringsmaatschappijen toe zich op de markt ten volle te profileren als privaatrechtelijke entiteiten, wat inzonderheid met het oog op de profilering jegens de vennootschappen waarin wordt geparticipeerd en/of waarmee samenwerkingsverbanden op touw worden gezet absoluut noodzakelijk is teneinde adequaat te functioneren en teneinde de investeringsmaatschappijen in de gelegenheid te stellen zich als een solide en vertrouwenswaardige partner aan te dienen.

10. Aan de bestaande opdracht(en) van de investeringsmaatschappijen wordt door onderhavig decreet niet geraakt, nu deze reeds adequaat zijn geregeld in het decreet van 13 juli 1994. De betreffende bepalingen van het decreet van 13 juli 1994 worden in onderhavig decreet hernomen.

De missie en taken van de investeringsmaatschappijen worden aldus, onder de vorm van een doelomschrijving, aangegeven in de artikelen 4 tot en met 6 van het ontwerp van decreet. Deze artikelen geven aan hoe de statutaire doelomschrijving van de naamloze vennootschappen moet worden bepaald.

De voormelde bepalingen van het ontwerp van decreet zijn geïnspireerd op de bestaande bepalingen van het decreet van 13 juli 1994, zij het dat is gestreefd naar een vereenvoudiging in de omschrijving van de respectievelijke takenstellingen.

De bevoegdheden van de investeringsmaatschappijen zijn deze van elke naamloze vennootschap : als NV zal elke investeringsmaatschappij algemeen rechts-, handelings- en procesbekwaam zijn met het oog op de verwezenlijking van haar vennootschapsdoel en -winstoogmerk. De principes en regels van het private vennootschapsrecht vinden terzake onverminderd toepassing.

Het bestuur van de investeringsmaatschappijen zal, gezien hun rechtsvorm van zuivere naamloze vennootschap, volledig in overeenstemming met de regels van het vennootschapsrecht verlopen. Op dit vlak heeft het onderhavig ontwerp van decreet die bepalingen van het decreet van 13 juli 1994 die, in strijd met de regels van vennootschapsrecht, een rechtstreeks ingrijpen en/of aansturen van de Vlaamse regering in het beleid en/of de juridische organisatie van de investeringsmaatschappijen mogelijk maakten, opgeheven. Voortaan zal de Vlaamse regering derhalve niet meer rechtstreeks kunnen tussenkomen in bestuursaangelegenheden van de investeringsmaatschappijen.

Wel zal de Vlaamse regering, als gemachtigde van het Vlaamse Gewest, in naam en voor rekening van dit Gewest de lidmaatschapsrechten verbonden aan de aandelen van de investeringsmaatschappijen in handen van het Gewest kunnen uitoefenen. Zulks zal volledig binnen de krijtlijnen van het vennootschapsrecht moeten gebeuren, zodat de beïnvloeding door het Gewest voortaan enkel onrechtstreeks, middels de uitoefening van de lidmaatschapsrechten als aandeelhouder, zal kunnen verlopen (inzonderheid middels het recht op benoeming en ontslag van de bestuurders dat een onvervreemdbaar recht is van de algemene vergadering van aandeelhouders).

Inzake de middelen en infrastructuur van de investeringsmaatschappijen en inzake de relatie met hun personeel hoeven geen verdere maatregelen te worden voorzien en/of genomen.

Het artikel 18 van het decreet van 13 juli 1994 bepaalt thans nog dat, onder de door de Vlaamse regering bepaalde modaliteiten, inzake het economisch overheidsinitiatief, overleg met de sociale partners wordt georganiseerd.

Het werd niet opportuun bevonden deze bepaling te weerhouden in het onderhavige ontwerp van decreet, gezien het voormeld overleg voldoende verzekerd wordt in de schoot van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) zoals (thans) ingericht door het besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 1985 houdende oprichting van een Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité.

11. Inzake hun werking zullen de investeringsmaatschappijen in de toekomst voorts onderworpen worden aan de regels van het kaderdecreet bestuurlijk beleid, zodat voor verdere bijzonderheden in dat verband kan worden verwezen naar de tekst van dit decreet en de bijhorende memorie van toelichting, waarvan de principes en toelichtingen inzake de werking van een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap hier worden hernomen.

3. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Het economisch beleid valt onder de bevoegdheid van de gewesten.

Aangezien in het kader van publiek-private samenwerkingsactiviteiten, waaronder, tenminste in de ruime zin van het woord, het participeren door de investeringsmaatschappijen in andere (private) vennootschappen, ook activiteiten kunnen geviseerd worden die onder de bevoegdheid van de gemeenschappen vallen, regelt dit decreet zowel een gewest- als een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Dit artikel bevat de verschillende definities die essentieel zijn voor de draagwijdte van dit decreet en vindt zijn verantwoording hierin dat het in het kader van de rechtszekerheid van het grootste belang is dat aan zekere essentiële termen van deze regeling een nauwkeurig omschreven betekenis wordt gegeven.

Artikel 3

Artikel 3, § 1, eerste lid, bepaalt dat het Vlaamse Gewest wordt gemachtigd om deel te nemen in de investeringsmaatschappijen, zoals gedefinieerd in artikel 2, die de rechtsvorm van naamloze vennootschappen hebben.

Artikel 3, § 1, tweede lid, bepaalt dat het deelnemen door het Vlaamse Gewest in PMV, LRM en VPM is onderworpen aan de voorwaarde dat het Vlaamse Gewest over elk van de investeringsmaatschappijen te allen tijde de rechtstreekse vennootschapsrechtelijke controle blijft voeren.

Deze bepaling beoogt te waarborgen dat het Vlaamse Gewest de vennootschapsrechtelijke controle over de investeringsmaatschappijen, zoals thans gedefinieerd in artikel 5, § 1, van het Wetboek van vennootschappen zal handhaven, zodat het Vlaamse investeringsbeleid ten volle wordt gewaarborgd en mogelijk gemaakt.

Onder "controle" over een vennootschap in de vennootschapsrechtelijke zin van het woord moet in de huidige stand van de regelgeving worden verstaan de controle bedoeld in artikel 5, § 1, van het Wetboek van vennootschappen, derhalve de bevoegdheid, in rechte of in feite, om een beslissende invloed uit te oefenen op de aanstelling van de meerderheid van bestuurders of zaakvoerders of op de oriëntatie van het beleid.

In dat verband is er tevens inzonderheid op te wijzen dat er, wat de investeringsmaatschappijen betreft waarin thans het Vlaamse Gewest als enige aandeelhouder participeert, de nodige maatregelen zullen moeten worden getroffen om een tweede aandeelhouder aan te trekken. Zoniet zal de sanctieregeling bedoeld in artikel 646 van het Wetboek van vennootschappen voortaan toepassing moeten vinden.

Het artikel doet vanzelfsprekend geen uitspraak over de wijze waarop de investeringsmaatschappijen participeren in andere vennootschappen. In functie van hun investeringsbeleid zullen de investeringsmaatschappijen zulks zelf kunnen bepalen.

Aldus zal elke investeringsmaatschappij, in beginsel, zelf soeverein uitmaken of zij al dan niet zelf enkel wil participeren in derde vennootschappen die zij kan controleren (als bedoeld in het huidige artikel 5 van het Wetboek van vennootschappen), dan wel of er ook participaties die leiden tot een deelnemingsverhouding (bedoeld in het huidige artikel 13 van het Wetboek van vennootschappen), of zelfs eenvoudige minderheidsposities zullen worden ingenomen.

In de tweede paragraaf wordt één nuancering aan deze algemene regel aangebracht.

Alhoewel VPM in beginsel gerechtigd zal zijn om, in het kader van de afspraken gemaakt in haar samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse regering, desgewenst, aandelen in GIMV te verkopen, bepaalt artikel 3, § 2, hiertoe als voorwaarde dat VPM minimum vijfentwintig procent van de aandelen plus één aandeel van GIMV blijft bezitten.

De inhoud van dit artikel werd aan het artikel 2 van het decreet van 13 juli 1994 toegevoegd bij decreet van 17 juli 2000 : het huidige ontwerp van decreet hanteert hierbij de meer generieke term 'beschikken' in plaats van 'verkopen' en relateert de participatiedrempel van meer dan 25 % aan het Vlaamse Gewest in plaats van aan VPM.

§ 3 van het artikel bepaalt dat de investeringsmaatschappijen voortaan (na goedkeuring en inwerkingtreding van het kaderdecreet en van onderhavig ontwerp van decreet) gelden als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen bedoeld in artikel 29 van het kaderdecreet.

In de memorie van toelichting is uiteengezet dat de investeringsmaatschappijen thans reeds grotendeels voldoen aan de criteria die in het kaderdecreet bestuurlijk beleid, inzonderheid het artikel 11 en het artikel 29 daarvan, zijn bepaald inzake de privaatrechtelijke vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen (zie randnrs. 3 e.v. van de memorie).

Als gevolg van de kwalificatie zullen de investeringsmaatschappijen onderworpen zijn aan de bepalingen van het kaderdecreet bestuurlijk beleid, inzonderheid deze bedoeld in de artikelen 29 tot en met 31 van dit kaderdecreet, alsmede aan de overige regelgevende bepalingen die op privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van toepassing zijn.

Op grond van artikel 3, § 4, van het u voorgelegde ontwerp van decreet is de Vlaamse regering ertoe gehouden te bepalen tot welk homogeen beleidsdomein elk van de investeringsmaatschappijen behoort. Gelet op het gegeven dat in het kaderdecreet zelf de vaststelling, qua aantal en qua taakstelling, van de homogene beleidsdomeinen is toevertrouwd aan de Vlaamse regering, is het niet meer dan logisch dat ook in onderhavig ontwerp

van decreet de Vlaamse regering ermee belast wordt om zulks te bepalen.

Hierbij is niet uit te sluiten dat de investeringsmaatschappijen zullen behoren tot onderscheiden beleidsdomeinen, zij het dat elk van de investeringsmaatschappijen slechts tot één beleidsdomein zal kunnen behoren.

Zoals reeds uitgebreid is toegelicht in de memorie van toelichting bij het kaderdecreet bestuurlijk beleid zal het volledige bevoegdheidspakket van de Vlaamse overheid worden opgedeeld in zogenaamde homogene beleidsdomeinen.

In het decreet betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen van 13 juli 1994 was een aantal verdere bepalingen omtrent het statuut van de investeringsmaatschappijen opgenomen. Zo was, bijvoorbeeld, in het artikel 10 van dit decreet, bepaald dat de investeringsmaatschappijen golden als investeringsmaatschappijen met de rechtsvorm van naamloze vennootschap ; dat zij onderworpen waren aan de regels van het vennootschapsrecht ; dat hun handelingen werden verondersteld daden van koophandel te zijn ; dat zij niet sorteerden onder de toepassing de wet van 2 april 1962 betreffende de Federale Investeringsmaatschappij en de gewestelijke investeringsmaatschappijen ; ...

Gezien het opzet van het kaderdecreet bestuurlijk beleid is ervoor geopteerd deze bepalingen niet meer in het onderhavig decreet op te nemen. Dit soort kwesties wordt voortaan overgelaten aan het gemeen recht. Hieruit zou echter, bij wijze van voorbeeld, niet kunnen worden afgeleid dat het de bedoeling zou zijn dat de wet van 2 april 1962 voortaan wel van toepassing zou zijn op de Vlaamse investeringsmaatschappijen. Een dergelijk besluit zou immers onverenigbaar zijn met de letter van de wet van 2 april 1962 zelf.

Artikelen 4 tot en met 6

Rekening houdend met de in de memorie van toelichting uiteengezette uitgangspunten geven deze artikelen de missie en takenstelling van elk van de investeringsmaatschappijen aan.

Hierbij zijn de bestaande omschrijvingen uit het decreet van 13 juli 1994 grotendeels behouden, zij het dat er wel is gestreefd naar een eenvoudiger, actueler en gestroomlijnder omschrijving van elk van de takenpakketten.

Gezien er in dit ontwerp van decreet, conform de richtlijnen aangegeven in de Memorie van toelichting bij het kaderdecreet bestuurlijk beleid, uitdrukkelijk is gezegd dat een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap moet worden ingericht en functioneren conform de regels van het imperatief vennootschapsrecht, dienden, *in casu*, de regels van artikel 69 en 453 van het Wetboek van vennootschappen te worden gerespecteerd.

Luidens deze wetsbepalingen heeft een vennootschap een doel (zie inzonderheid artikel 69, 11°, van het Wetboek) en geen missie en/of taken.

Voor alle duidelijkheid is daarom telkens in § 1 van de artikelen 4 tot en met 6 bepaald dat de missie en taken van elk der investeringsmaatschappijen in de hoedanigheid van privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandig agentschap begrepen moeten worden als de vermeldingen die, conform § 2 van de betreffende artikelen, in het doel van de vennootschappen opgenomen moeten worden.

Wat inzonderheid de NV PMV (artikel 5 van het ontwerp van decreet) betreft, is thans in het decreet van 13 juli 1994 bepaald dat zij als doel heeft om de bijzondere opdrachten uit te voeren die haar in het kader van de tenuitvoerlegging van de economische politiek van het Vlaamse Gewest worden toevertrouwd. In dat kader kan PMV, luidens het huidige decreet, kapitaal en andere middelen verstrekken aan ondernemingen en de betreffende deelnemingen en vorderingen aanhouden en beheren in opdracht van en voor rekening van het Vlaamse Gewest. PMV is er, luidens de huidige tekst van het decreet van 13 juli 1994, tevens toe gehouden om zich toe te leggen op het realiseren van projecten inzake publiek-private samenwerking voor alle bevoegdheidsdomeinen door middel van gespecialiseerde dochterondernemingen. PMV heeft tevens, luidens de tekst van het decreet van 13 juli 1994, als meer omvattend doel participaties aan te houden, met het oog op de realisatie van het Vlaamse overheidsinitiatief.

Gezien de details van de voormelde takenomschrijving logischerwijze voortvloeien uit de regels van het vennootschapsrecht, is er in onderhavig ontwerp van decreet voor geopteerd om deze detail-aspecten van de takenomschrijving niet alle meer uitdrukkelijk te vermelden. Zulks impliceert geenszins dat PMV deze taken niet meer zou kunnen vervullen, dan wel de bevoegdheid daartoe niet meer zou hebben. Integendeel zal PMV alle voormelde taken kunnen blijven behartigen op

grond van de nieuwe omschrijving en op grond van de regels van vennootschapsrecht.

Artikel 7

Het artikel 7 van het u voorgelegde ontwerp van decreet vormt een precisering van het artikel 31 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid dat, zoals gezegd, na goedkeuring en op het ogenblik van inwerkingtreding ervan, alsmede van onderhavig ontwerp van decreet, op de investeringsmaatschappijen toepassing zal vinden.

Het artikel 7 van het u voorgelegde ontwerp van decreet vermeldt geen enkele afwijking of toevoeging aan voormeld artikel 31 van het kaderdecreet, maar beoogt, integendeel, enkel te bepalen op welk tijdstip de verplichting bedoeld in dat artikel 31 door de Vlaamse regering en de investeringsmaatschappijen, voor het eerst, moet zijn nageleegd.

Een dergelijke precisering van het tijdstip is nodig, gezien de investeringsmaatschappijen reeds bestaande en operationele vennootschappen zijn waarop de regels van het kaderdecreet bestuurlijk beleid inzake de privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen door onderhavig ontwerp van decreet van toepassing verklaard worden (en derhalve de investeringsmaatschappijen niet *ex nihilo* in het leven wordt geroepen).

Luidens het artikel 7 van het u voorgelegde ontwerp van decreet moet een dergelijke samenwerkingsovereenkomst zijn gesloten binnen de vier maand na datum van inwerkingtreding van het decreet.

Deze tijdsbepaling werd aldus voorgesteld door het bijzonder commissariaat inzake bestuurlijk beleid. Zij heeft, mogelijkerwijze, wel tot gevolg dat, gedurende een korte tijdsspanne, de investeringsmaatschappijen zonder samenwerkingsovereenkomst zullen opereren.

De samenwerkingsovereenkomst zal daarenboven uiteraard moeten voldoen aan de regels van het vennootschapsrecht, wat inzonderheid impliceert dat, gezien een raad van bestuur zijn algemene bestuursbevoegdheid en daarmee gepaard gaande verantwoordelijkheden, niet op conventionele wijze kan delegeren aan een derde entiteit, er geen algemene bevoegdheidstoewijzing, -overdracht of -inperking door de raad van bestuur van de investeringsmaatschappij uit de samenwerkingsovereenkomst zal mogen voortvloeien.

Wat inzonderheid PMV betreft, bestaat thans reeds een dergelijke samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse regering.

Voor deze investeringsmaatschappij zal het bepaalde in artikel 7 aldus uitwerking krijgen dat bij wege van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst die voldoet aan het bepaalde in artikel 7 van onderhavig ontwerp van decreet en in artikel 31 van het kaderdecreet de regeling van de bestaande overeenkomst, in zoverre mogelijk, wordt herbevestigd en/of, in zoverre nodig, de vereiste aanpassingen in het licht van de regels van artikel 7 van het ontwerp van decreet en van artikel 31 van het kaderdecreet worden doorgevoerd.

De thans reeds bestaande samenwerkingsovereenkomst tussen PMV en de Vlaamse regering bevat een ruime, concretiserende beschrijving van het maatschappelijk doel en de uitvoerende taken van PMV. Hiervoor baseerden de partijen zich op de statuten van PMV en op de uitwerking daarvan in de Beleidsverklaring van PMV van 25 september 2002.

Overeengekomen werd dat PMV haar opdrachten ontvangt van de Vlaamse regering. De raad van bestuur van PMV beslist over de al dan niet aanvaarding ervan. De raad van bestuur van PMV kan daarenboven ook zelf voorstellen doen aan de Vlaamse regering m.b.t. mogelijke opdrachten die ondersteunend zijn bij de realisatie van het economisch overheidsinitiatief.

De opdrachten kunnen thuishoren bij verschillende beleidsdomeinen en worden schriftelijk vastgelegd met vermelding van het doel en de beschikbare middelen.

Over de uitvoering ervan wordt gerapporteerd aan de minister bevoegd voor het beleidsdomein, alsmede aan de voogdijminister van PMV.

De bestaande overeenkomst regelt verder het beheer van de participaties die door PMV worden aangehouden ten behoeve van het Vlaamse Gewest, alsook de vergoeding voor het beheer van deze ‘portefeuille voor orde’ en de werking van het ‘Rollend Fonds’ van PMV, begunstigde van de ontvangsten van de portefeuille voor orde.

De samenwerkingsovereenkomst bevat ook de bepalingen die de vergoeding van de bijzondere opdrachten, projecten, enz., regelen. Daarnaast beschrijft ze de voorwaarden voor de beschikbaarheid van middelen voor investeringen en voor uitgaven.

De bepalingen betreffende de bijzondere opdrachten omschrijven de rol van PMV bij de valorisatie van de NV Staal Vlaanderen en de NV Textiel Vlaanderen.

Deze bepalingen regelen ook de rol die voorzien is voor PMV bij het uitvoeren van bijzondere opdrachten in het algemeen en specifieke projecten in het bijzonder. Hetzelfde geldt voor de publiek-private samenwerkingsopdrachten ; in het verlengde hiervan regelt een bijzondere clausule de (voorlopige) *ad hoc*-samenwerking tussen PMV en het Kenniscentrum PPS.

Ten aanzien van de permanente opdrachten, zoals de uitvoering van de ARKimedes-regeling en het Vlaams Waarborgfonds nieuwe stijl, wordt bepaald dat afzonderlijke overeenkomsten zullen worden opgesteld. Deze zullen de taken en verantwoordelijkheden van PMV omschrijven, alsook bepalen hoe met de aangewezen investerings- en werkingsmiddelen moet worden omgegaan.

Onder PMV zullen ook afzonderlijke juridische structuren opgezet worden om deze activiteiten onder te brengen.

De overeenkomst bevat vervolgens een hoofdstuk dat betrekking heeft op de financiële relatie tussen PMV en het Vlaamse Gewest, meer in het bijzonder op de vermogensvorming, de aanwending van middelen en de autonome inzet van werkingsmiddelen van PMV.

Tot slot werden er afspraken gemaakt met betrekking tot de opvolging, de rapportering en de controle. Er worden in de algemene afsluitende bepalingen geen financiële rendementscriteria vooropgesteld, deze kunnen eventueel wel opdrachtgebonden worden vastgelegd.

Zoals vermeld zal de inhoud van deze bestaande samenwerkingsovereenkomst nader geverifieerd worden op haar volledige conformiteit met het imperatieve vennootschapsrecht en met het bepaalde in het artikel 9 van dit decreet en het artikel 31 van het kaderdecreet en, indien nodig, daarmee volledig in overeenstemming worden gebracht.

Wat inzonderheid LRM betreft, is op 25 maart 1993 tussen LRM en het Vlaamse Gewest een beheersovereenkomst gesloten.

In deze beheersovereenkomst zijn in eerste instantie afspraken gemaakt die het doel en de takenstelling van LRM concretiseren (artikelen 2 tot en met 4 van deze overeenkomst).

Daarnaast zijn er tevens afspraken gemaakt met betrekking tot het behoud van het eigen vermogen en de rendementsverwachting van LRM (artikel 5 van de overeenkomst), alsmede inzake de operationele kostenstructuur (artikel 9 van de overeenkomst).

Tevens is als principe aangenomen dat er inzake de participaties van LRM, als onderscheidend criterium, een aanwijsbare band met de provincie Limburg moet bestaan (artikel 6 van de overeenkomst).

Verder zijn er ook nog afspraken gemaakt aangaande de rapportering van LRM (artikel 7 van de overeenkomst) en inzake beleidsondersteunende opdrachten (artikel 7 van de overeenkomst).

De inhoud van deze beheersovereenkomst zal, in zoverre verenigbaar met de regels van dit decreet en van het kaderdecreet (en derhalve ook met de imperatieve regels van vennootschapsrecht), conform het bepaalde in het artikel 7, hernomen worden in een samenwerkingsovereenkomst als bedoeld in artikel 31 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid. In het kader van deze hertaling zal de inhoud van de beheersovereenkomst nader geverifieerd worden op zijn volledige conformiteit met deze regels en, indien nodig, daarmee volledig in overeenstemming worden gebracht. De beheersovereenkomst zelf zal worden opgeheven, zulks in overeenstemming met de regel van het kaderdecreet dat een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap niet een beheersovereenkomst, maar een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse regering moet aangaan.

Voor de toelichting bij de huidige beheersovereenkomst van VPM kan worden verwezen naar de algemene commentaar (randnummer 6d).

Tot slot dient bemerkt dat het personeel van de investeringsmaatschappijen in de mate van het mogelijke moet betrokken worden bij de totstandkoming van de samenwerkingsovereenkomst en bij de evaluatie van de uitvoering ervan.

Artikel 8

Dit artikel vergt geen nadere commentaar.

Artikel 9

Dit artikel heft het decreet van 13 juli 1994 op.

De redenen hiervoor zijn uiteengezet in de memorie van toelichting (inzonderheid randnummers 2 en 3).

Artikel 10

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het decreet.

De facto zal de Vlaamse regering de datum van inwerkingtreding van het decreet maar kunnen bepalen nadat de Vlaamse regering zal zijn overgegaan tot de herstructurering of beëindiging van de activiteiten van de Vlaamse Milieuholding conform het bepaalde in het [decreet houdende bepalingen tot herstructurering van de Vlaamse Milieuholding van […]] en nadat is overgegaan tot hetzij de ontbinding en vereffening van Gimvindus, hetzij de overdracht van de aandelen van Gimvindus in handen van PMV.

De verklaring hiervoor is dat VMH en Gimvindus verder niet worden geregeld in het onderhavige decreet. De redenen hiervoor zijn reeds toegelicht in de Memorie van toelichting (randnummer 1).

Teneinde een juridisch vacuüm inzake het statuut van VMH en Gimvindus te vermijden zal de Vlaamse regering erover dienen te waken dat eerst zal zijn overgegaan tot de herstructurering of beëindiging van de activiteiten van de Vlaamse Milieuholding, zulks conform het bepaalde in het [decreet houdende bepalingen tot herstructurering van de Vlaamse Milieuholding van […]], alsmede tot hetzij de ontbinding en vereffening van Gimvindus, hetzij de overdracht van de aandelen van Gimvindus aan PMV, zodat pas daarna zal kunnen worden beslist tot de inwerkingstelling van onderhavig decreet, dit laatste met inbegrip van de opheffing van het decreet van 13 juli 1994.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie,

Dirk VAN MECHELEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° *LRM* : de naamloze vennootschap Limburgse Reconversiemaatschappij opgericht bij notariële akte van 1 februari 1994, bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 24 februari 1994 onder het nummer 940224-318, met inbegrip van alle latere wijzigingen van de statuten ;

2° *PMV* : de naamloze vennootschap Participatiemaatschappij Vlaanderen opgericht bij notariële akte van 31 juli 1995, bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 25 augustus 1995 onder het nummer 950825-236, met inbegrip van alle latere wijzigingen van de statuten ;

3° *VPM* : de naamloze vennootschap Vlaamse Participatiemaatschappij opgericht bij notariële akte van 4 november 1997, bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 22 november 1997 onder het nummer 971122-226, met inbegrip van alle latere wijzigingen van de statuten ;

4° *GIMV* : de naamloze vennootschap Gimv opgericht bij notariële akte van 25 februari 1980, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 maart 1980 onder het nummer N573-2, met inbegrip van alle latere wijzigingen van de statuten ;

5° *de investeringsmaatschappijen :* de vennootschappen LRM, PMV en VPM ;

6° *het kaderdecreet* : het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003.

HOOFDSTUK II

Deelnemingsmachtiging en kwalificatie van de investeringsmaatschappijen

Artikel 3

§ 1. Het Vlaamse Gewest wordt gemachtigd om onder de in dit decreet bepaalde voorwaarden deel te nemen in elk van de investeringsmaatschappijen.

Het deelnemen in elk van de investeringsmaatschappijen als bedoeld in het eerste lid is onderworpen aan de voorwaarde dat het Vlaamse Gewest over elk van de investeringsmaatschappijen te allen tijde de rechtstreekse vennootschapsrechtelijke controle blijft voeren.

§ 2. De aandelenparticipatie van de VPM in de Gimv bedraagt te allen tijde ten minste vijfentwintig procent, vermeerderd met één aandeel, van het aandelenkapitaal van Gimv.

§ 3. De investeringsmaatschappijen zijn privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschappen bedoeld in artikel 29 van het kaderdecreet.

De bepalingen van het kaderdecreet zijn van toepassing op de investeringsmaatschappijen.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein elk der investeringsmaatschappijen behoort.

HOOFDSTUK III

Missie, taken en maatschappelijk doel van de investeringsmaatschappijen

AFDELING 1

Missie, taken en maatschappelijk doel van LRM

Artikel 4

§ 1. De missie en de taken van LRM als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap zijn begrepen in de vermeldingen van § 2 die in het maatschappelijk doel van LRM zullen worden weergegeven.

§ 2. Het maatschappelijk doel van LRM wordt als volgt bepaald en als dusdanig weergegeven in de vennootschapsstatuten van LRM :

1° onverminderd het bepaalde in artikel 12 van het kaderdecreet, het, zelf of samen met anderen, deelnemen met kapitaal in en het verstrekken van kapitaalsubstituten o.m. in de vorm van leningen aan bestaande of nog op te richten ondernemingen, verenigingen, samenwerkingsverbanden en andere juridische entiteiten, al dan niet bekleed met rechtspersoonlijkheid, die bijdragen tot de economische ontwikkeling of de tewerkstelling van de provincie Limburg ;

2° het uitvoeren van de bijzondere opdrachten van de Vlaamse regering waarvan de uitvoeringsmodaliteiten, de verantwoordelijkheden, de kostendekking en de vergoeding geregeld worden in afzonderlijke overeenkomsten met het Vlaamse Gewest ;

In de vennootschapsstatuten van LRM zal tevens worden bepaald dat de vennootschap alle activiteiten kan verrichten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, bijdragen tot de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel.

AFDELING 2

Missie, taken en maatschappelijk doel van PMV

Artikel 5.

§ 1. De missie en de taken van PMV als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap zijn begrepen in de vermeldingen van § 2 die in het maatschappelijk doel van PMV zullen worden weergegeven.

§ 2. Het maatschappelijk doel van PMV wordt als volgt bepaald en als dusdanig weergegeven in de vennootschapsstatuten van PMV :

1° onverminderd het bepaalde in artikel 12 van het kaderdecreet, het, zelf of samen met anderen, oprichten en deelnemen aan, alsmede het houden en verwerven van een participatie in vennootschappen, verenigingen, samenwerkingsverbanden en andere juridische entiteiten, al dan niet bekleed met rechtspersoonlijkheid, zulks met het oog op de verwezenlijking van het economisch overheidsinitiatief en de tenuitvoerlegging van de economische politiek van het Vlaamse Gewest ;

2° als realisator van het Vlaamse economisch overheidsinitiatief, het initiëren, opstarten of uitbouwen van initiatieven en projecten ter stimulering van een duurzaam economisch klimaat in Vlaanderen ;

3° het initiëren, opstarten of uitbouwen van initiatieven en projecten met het oog op de realisatie van publiek-private samenwerking en zulks in alle bevoegdheidsdomeinen ;

4° het uitvoeren van de bijzondere opdrachten van de Vlaamse regering waarvan de uitvoeringsmodaliteiten, de verantwoordelijkheden, de kostendekking en de vergoeding geregeld worden in afzonderlijke met het Vlaamse Gewest te sluiten overeenkomsten.

In de vennootschapsstatuten van PMV zal tevens worden bepaald dat de vennootschap alle activiteiten kan verrichten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, bijdragen tot de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel.

AFDELING 3

Missie, taken en maatschappelijk doel van VPM

Artikel 6

§ 1. De missie en de taken van VPM als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap zijn begrepen in de vermeldingen van § 2 die in het maatschappelijk doel van VPM zullen worden weergegeven.

§ 2. Het maatschappelijk doel van VPM wordt als volgt bepaald en als dusdanig weergegeven in de vennootschapsstatuten van VPM :

1° onverminderd het bepaalde in artikel 12 van het kaderdecreet, het, zelf of samen met anderen, oprichten en deelnemen aan, alsmede het houden en verwerven van een participatie in Vlaamse investeringsmaatschappijen en in de naamloze vennootschap GIMV, hiermee verbonden vennootschappen en diens rechtsopvolgers ;

2° met het oog op de verwezenlijking van voormeld doel, het bij wijze van inschrijving, inbreng, fusie, samenwerking, financiële tussenkomst of anderszins verwerven van een belang of deelneming in, of het anderszins verstrekken van financiële middelen aan de naamloze vennootschap GIMV en/of alle bestaande of nog op te richten Vlaamse investeringsmaatschappijen ;

3° het beheren van de voormelde participaties, het valoriseren en te gelde maken ervan, alsook, onder meer, het rechtstreeks of onrechtstreeks deelnemen aan het bestuur, de directie, de controle en vereffening van de vennootschappen waarin VPM een belang of deelneming heeft ;

4° het verrichten van alle hoegenaamde handels-, nijverheids-, financiële, roerende en onroerende verrichtingen die rechtstreeks of onrechtstreeks in verband staan met voormelde doelstellingen of die van aard zijn deze te begunstigen.

In de vennootschapsstatuten van VPM zal tevens worden bepaald dat de vennootschap alle activiteiten kan verrichten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, bijdragen tot de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel.

HOOFDSTUK IV

Samenwerkingsovereenkomst

Artikel 7

Binnen een termijn van vier maanden na de datum van bekendmaking inwerkingtreding van dit decreet in het Belgisch Staatsblad, wordt tussen, enerzijds, elk van de investeringsmaatschappijen en, anderzijds, het Vlaamse Gewest, een samenwerkingsovereenkomst bedoeld in artikel 31 van het kaderdecreet gesloten, onder de opschortende voorwaarde van inwerkingtreding van het onderhavige decreet.

HOOFDSTUK V

Coördinatie

Artikel 8

§ 1. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetsbepalingen betreffende de investeringsmaatschappijen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en van het kaderdecreet.

De besluiten die krachtens deze paragraaf worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben indien zij niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen de 9 maanden na de datum van hun inwerkingtreding. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

De in deze paragraaf aan de Vlaamse regering opgedragen bevoegdheid vervalt 9 maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens deze paragraaf zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bepalingen van de wetten en decreten betreffende de investeringsmaatschappijen, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie, te coördineren. Te dien einde kan de regering :

1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummeren ;

2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummeren ;

3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen ;

4° de verwijzingen naar de in de coördinatie opgenomen bepalingen die in andere niet in de coördinatie opgenomen bepalingen voorkomen, naar de vorm aanpassen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat zij bekrachtigd is door het Vlaams Parlement.

HOOFDSTUK VI

Opheffingsbepalingen

Artikel 9

Het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen wordt opgeheven.

Hoofdstuk VII

Slotbepalingen

Artikel 10

De Vlaamse regering bepaalt de datum van inwerkingtreding van het decreet.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologishe Innovatie

Dirk VAN MECHELEN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.503/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 2 februari 2004 door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid", heeft op 19 februari 2004 het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het Vlaamse Gewest te machtigen om, onder de in het ontwerp bepaalde voorwaarden, te participeren in drie investeringsmaatschappijen waarvan het statuut thans wordt geregeld bij het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen. Deze investeringsmaatschappijen worden voortaan gekwalificeerd als privaatrechtelijk vormgegeven zelfstandige extern verzelfstandigde agentschappen in de zin van artikel 29 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 (hierna : het kaderdecreet). Het deelnemen in elk van de betrokken investeringsmaatschappijen is onderworpen aan de voorwaarde dat het Vlaamse Gewest over elk van die maatschappijen de rechtstreekse vennootschapsrechtelijke controle blijft voeren (artikel 3, § 1, tweede lid).

Het ontworpen decreet bepaalt de bevoegdheid, de taken en het maatschappelijk doel van de onderscheiden investeringsmaatschappijen (artikelen 4 tot 6) en voorziet in het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten tussen het Vlaamse Gewest en die maatschappijen (artikel 7). Tot slot wordt aan de Vlaamse regering een coördinatieopdracht verleend (artikel 8), en bevat het ontwerp een opheffingsbepaling (artikel 9) en een bepaling betreffende de inwerkingtreding (artikel 10).

36.503/1

BEVOEGDHEID

De bevoegdheidsrechtelijke grondslag van het ontworpen decreet is gelegen in de gecombineerde bepalingen van artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, en artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Krachtens de eerstgenoemde bepaling zijn de gewesten bevoegd voor het economisch beleid, terwijl de gemeenschappen en de gewesten krachtens het voornoemde artikel 9 worden gemachtigd om, met betrekking tot de aangelegenheden die tot hun bevoegdheden behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen op te richten of kapitaalparticipaties te nemen.

Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, heeft opgemerkt in zijn advies 33.992/3 van 5 november 2002 over het ontwerp dat geleid heeft tot het kaderdecreet, dienen bepalingen die ertoe strekken instellingen met rechtspersoonlijkheid op te richten, te worden getoetst aan het voorschrift van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 [(1)]. Luidens die bepaling moet het decreet, onverminderd artikel 87, § 4, van die bijzondere wet, de "oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht" van de beoogde instelling regelen.

De ontworpen bepalingen lijken, daargelaten het voorbehoud dat met betrekking tot het toezicht op het agentschap moet worden gemaakt, de toets aan artikel 9 van de bijzondere wet te kunnen doorstaan. De in dat artikel bedoelde aangelegenheden worden immers door de decreetgever geregeld, deels in het kaderdecreet, deels in het ontworpen decreet, deels doordat de decreetgever, in artikel 29, eerste lid, van het kaderdecreet, heeft bepaald dat de dwingende regels van het private vennootschaps- of verenigingsrecht van toepassing zijn op de privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen.

Wat het toezicht betreft, kan worden verwezen naar de controle die op de vennootschap wordt uitgeoefend op grond van de toepasselijke vennootschapsrechtelijke bepalingen, met name door de algemene vergadering van de aandeelhouders waarin het

---

(1) *Parl. St.* Vl. Parl. 2002-2003, nr. 1612/1, (85) 90-91.

Vlaamse Gewest een overheersende positie dient te hebben [2], en naar het gegeven dat tussen elk van investeringsmaatschappijen en het Vlaamse Gewest een samenwerkingsovereenkomst, bedoeld in artikel 31 van het kaderdecreet moet worden gesloten, die aan het Vlaams Parlement moet worden medegedeeld [3].

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

Gelet op de opmerking bij artikel 5, dient in artikel 1 te worden geschreven "Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid".

Artikel 4

Er moet worden gespecificeerd waaruit de bijzondere opdrachten kunnen bestaan die de Vlaamse regering krachtens artikel 4, § 2, eerste lid, 2°, aan de Limburgse Reconversiemaatschappij kan toekennen.

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van de in artikel 5, § 2, eerste lid, 4°, bedoelde opdrachten.

---

(2) Het gaat evenwel om een toezicht uitgeoefend door een vennootschapsorgaan op andere organen van de vennootschap, en niet om een toezicht uitgeoefend door de Vlaamse regering op de vennootschap of op de organen ervan.

(3) Zie in dit verband evenwel het voorbehoud dat de Raad van State, afdeling wetgeving, in het advies 33.992/3 heeft gemaakt (l.c., 94). Indien in de met het agentschap te sluiten samenwerkingsovereenkomst essentiële elementen van het toezicht op het agentschap zouden worden geregeld, rijst bovendien de vraag of zulks verenigbaar is met het in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 vervatte legaliteitsbeginsel, dat naar het oordeel van het Arbitragehof, zelfs een element vormt van de aan de gemeenschappen en de gewesten toegekende bevoegdheid (zie Arbitragehof, nr. 24/98, 10 maart 1998, B.5.1; Arbitragehof, nr. 75/2001, 31 mei 2001, B.10 en B.11).

36.503/1

Artikel 5

Gelet op het gegeven dat elk van de investeringsmaatschappijen dient te behoren tot een homogeen beleidsdomein (artikel 3, § 4, van het ontwerp en artikel 3, tweede lid, van het kaderdecreet), kan de Participatiemaatschappij Vlaanderen niet worden gemachtigd om gelijk welk initiatief of project met het oog op de realisatie van publiek-private samenwerking, in gelijk welk bevoegdheidsdomein, op te zetten.

Artikel 5, § 2, eerste lid, 3°, dient derhalve te vervallen of te worden herwerkt.

Artikel 8

1. In artikel 8, § 1, eerste lid, dienen de woorden "betreffende de investeringsmaatschappijen" te vervallen.

2. Artikel 8, § 2, tweede lid, redigere men als volgt :

"De coördinatie treedt pas in werking nadat zij bij decreet is bekrachtigd".

Hoofdstuk VI

Aangezien bij artikel 9, het enige artikel van hoofdstuk VI, enkel het decreet van 13 juli 1994 wordt opgeheven, schrijve men in het opschrift van artikel 9 "Opheffingsbepaling" in plaats van "Opheffingsbepalingen".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES M. VAN DAMME

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Sterk door overleg

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 2 maart 2004
AG-IT/04-21

De heer Dirk Van Mechelen
Vlaams Minister van Financiën en Begroting,
Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en
Technologische Innovatie
Phoenixgebouw, 11e verdieping,
Koning AlbertII-laan 19

1210 Brussel

Betreft : Adviesvraag over het ontwerp van decreet betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid

Mijnheer de minister,

Op 2 februari 2004 ontving de SERV de adviesvraag met betrekking tot het ontwerp van decreet betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid. Het gaat om een normale adviesprocedure, hetgeen impliceert dat het advies binnen de termijn van 1 maand moet overgemaakt worden.

Onder voorbehoud van bekrachtiging door de raad vindt u in bijlage het gevraagde advies.

De raad vindt het positief dat het economisch overheidsinitiatief een verlengstuk krijgt met dit ontwerp van decreet. De invulling van de missie en de taken door de investeringsmaatschappijen dient complementair te gebeuren aan de bestaande marktwerking en moet gericht zijn op het corrigeren van marktimperfecties
De raad dringt evenwel aan op een daadwerkelijke uitwerking van een structureel overleg tussen de Vlaamse regering en de sociale partners over deze beleidsmaterie.
De raad kan zich in grote lijnen akkoord verklaren met de motivering en de filosofie die schuilgaan achter de kwalificatie van de investeringsmaatschappijen als privaatrechtelijke EVA's.
Deze rechtsvorm – een volwaardig publiek alternatief is niet voorhanden - moet de investeringsmaatschappijen toelaten hun bestuur op een doelmatige wijze te organiseren, zodat op onafhankelijke en autonome wijze een optimale strategie kan uitgestippeld worden. Dit vereist wel een raad van bestuur die samengesteld is uit leden die de nodige affiniteit hebben met de bedrijfswereld. Uiteraard dient vermeden dat de publieke functie van de investeringsmaatschappijen in het gedrang komt door louter particuliere belangen.

Sterk door overleg

SERV

De raad is van oordeel dat de investeringsmaatschappijen uitvoeringsinstrumenten zijn van het Vlaamse economisch overheidsbeleid. Dit impliceert volgens de raad dat de Vlaamse overheid de volle en uiteindelijke verantwoordelijkheid draagt voor de uitvoeringsstrategie van haar investeringsmaatschappijen. Deze bedenking slaat zowel op artikel 11 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid als op de juridische constructie die in de memorie van toelichting wordt aangereikt om tegemoet te komen aan artikel 646 van het Wetboek van vennootschappen. In verband met dat laatste stelt de raad zich ook vragen rond de ware toedracht over de taakstelling van de VPM, zoals verwoord in artikel 6, §2, 2°.

De andere opmerkingen zijn gebaseerd op de principes die in het advies van de SERV van 15 mei 2002 werden vooropgesteld om de operationalisering van het kaderdecreet te toetsen.

Ik hoop, mijnheer de minister, dat ik u hiermee van dienst ben geweest.

Met de meeste hoogachting,

Pieter Kerremans
Administrateur-generaal

Sterk door overleg

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 2 maart 2004
advies investeringsmaatschappijen

Advies

Ontwerp van decreet betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid

Inhoud

1. Inleiding 45
2. Krachtlijnen van het advies 46
3. Advies 46

1. Inleiding

Op 2 februari 2004 ontving de SERV de adviesvraag met betrekking tot het ontwerp van decreet betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid. Het gaat om een normale adviesprocedure, hetgeen impliceert dat het advies binnen de termijn van 1 maand moet overgemaakt worden.

Deze adviesvraag maakt deel uit van het hervormingsproces Bestuurlijk Beleid. In opvolging van het kaderdecreet Bestuurlijk beleid ondergaan de Vlaamse administratie en de Vlaamse instellingen een reorganisatie, ondermeer door de oprichting van Intern Verzelfstandigde Agentschappen (IVA's) en Extern Verzelfstandigde Agentschappen (EVA's).
In het kader van deze reorganisatie heeft de SERV reeds een advies geformuleerd op 15 mei 2002 over het kaderdecreet bestuurlijk beleid en een aanbeveling over de operationalisering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid (5 maart 2003).

De aanbeveling van 5 maart 2003 betrof een aantal instellingen die volgens de raad dienen opgericht te worden als een EVA en is niet van toepassing op de investeringsmaatschappijen. Het advies van 15 mei daarentegen is wel relevant. In dit advies is de SERV, zoals reeds aangestipt, uitgebreid ingegaan op het voorontwerp van kaderdecreet inzake bestuurlijk beleid. Daarbij gaf de raad een aantal belangrijke elementen aan waaraan de operationalisering van het kaderdecreet kan afgetoetst worden. Dit advies beperkt zich tot de evaluatie van het voorliggende decreet in het licht van de principes die de SERV in het advies van 15 mei 2002 naar voor heeft geschoven.

Het ontwerp van decreet heeft tot doel de nog operationele investeringsmaatschappijen, die momenteel onderworpen zijn aan het decreet van 13 juli 1994, te kwalificeren als privaatrechtelijk vormgegeven externe verzelfstandigde agentschappen. Het gaat om de Vlaamse Participatiemaatschappij, de Participatiemaatschappij Vlaanderen en de Limburgse Reconversiemaatschappij. Als privaatrechtelijke EVA's zijn zij onderworpen aan de bepalingen van het kaderdecreet bestuurlijk beleid, in het bijzonder deze van de artikelen 29 tot en met 31.
Samengevat komt deze kwalificatie erop neer dat de werking van de investeringsmaatschappijen voortaan volledig aan het privaatrecht onderworpen wordt, met dien verstande dat zij nog steeds als uitvoeringsinstrumenten van het Vlaamse overheidsbeleid in het algemeen en het Vlaamse investeringsbeleid in het bijzonder dienen beschouwd te worden. Dit laatste wordt decretaal gegarandeerd door te stellen dat het Vlaamse Gewest te allen tijde de vennootschapsrechtelijke controle over elk van de bedoelde investeringsmaatschappijen blijft voeren.
Om de integrale toepassing van het Wetboek van Vennootschappen op de investeringsmaatschappijen mogelijk te maken, wordt het decreet van 13 juli 1994 op de investeringsmaatschappijen, dat nog een aantal publiekrechtelijke aspecten regelde, opgeheven.

2. Krachtlijnen van het advies

De raad vindt het positief dat het economisch overheidsinitiatief een verlengstuk krijgt met dit ontwerp van decreet. De invulling van de missie en de taken door de investeringsmaatschappijen dient complementair te gebeuren aan de bestaande marktwerking en moet gericht zijn op het corrigeren van marktimperfecties
De raad dringt evenwel aan op een daadwerkelijke uitwerking van een structureel overleg tussen de Vlaamse regering en de sociale partners over deze beleidsmaterie.
De raad kan zich in grote lijnen akkoord verklaren met de motivering en de filosofie die schuilgaan achter de kwalificatie van de investeringsmaatschappijen als privaatrechtelijke EVA's.
Deze rechtsvorm – een volwaardig publiek alternatief is niet voorhanden - moet de investeringsmaatschappijen toelaten hun bestuur op een doelmatige wijze te organiseren, zodat op onafhankelijke en autonome wijze een optimale strategie kan uitgestippeld worden. Dit vereist wel een raad van bestuur die samengesteld is uit leden die de nodige affiniteit hebben met de bedrijfswereld. Uiteraard dient vermeden dat de publieke functie van de investeringsmaatschappijen in het gedrang komt door louter particuliere belangen.
De raad is van oordeel dat de investeringsmaatschappijen uitvoeringsinstrumenten zijn van het Vlaamse economisch overheidsbeleid. . Dit impliceert volgens de raad dat de Vlaamse overheid de volle en uiteindelijke verantwoordelijkheid draagt voor de uitvoeringsstrategie van haar investeringsmaatschappijen. Deze bedenking slaat zowel op artikel 11 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid als op de juridische constructie die in de memorie van toelichting wordt aangereikt om tegemoet te komen aan artikel 646 van het Wetboek van vennootschappen. In verband met dat laatste stelt de raad zich ook vragen rond de ware toedracht over de taakstelling van de VPM, zoals verwoord in artikel 6, §2, 2°.

De andere opmerkingen zijn gebaseerd op de principes die in het advies van de SERV van 15 mei 2002 werden vooropgesteld om de operationalisering van het kaderdecreet te toetsen.

3. Advies

De raad vindt het positief dat met voorliggend ontwerp van decreet een verlengstuk wordt gebreid aan het economisch overheidsinitiatief in Vlaanderen. De invulling van de missie en de taken door de investeringsmaatschappijen dient complementair te gebeuren aan de de bestaande marktwerking en moet gericht zijn op het corrigeren van marktimperfecties.. Bij de uitwerking van haar concrete acties en de keuze van het te hanteren instrumentarium moet deze bekommernis steeds voor ogen gehouden worden. In verband hiermee moet tevens

verwezen worden naar het Europese kader voor dergelijk economisch overheidsinitiatief dat veel stringenter is geworden sinds de regionale publieke investeringsmaatschappijen zich ontwikkeld hebben.

De raad wijst erop dat de investeringsmaatschappijen een belangrijke rol gespeeld hebben en nog te spelen hebben in de realisatie van het economisch overheidsinitiatief. Dit is ondermeer gebleken uit de SERV-studie van 13 februari 2002[1] waarin dit beleidsthema aan een diepgaande analyse werd onderworpen.
De raad wijst er in dit verband op dat het economisch overheidsinitiatief – precies omwille van de grote maatschappelijke-economische impact - een materie is die door de Vlaamse sociale partners nauwgezet op de voet gevolgd wordt. Hoewel artikel 18 van het decreet van 13 juli 1994 bepaalt dat inzake het economisch overheidsinitiatief het overleg met de sociale partners wordt georganiseerd, waarbij de modaliteiten door de Vlaamse regering worden bepaald, stelt de raad vast dat er van dit overleg de laatste jaren niets terecht is gekomen. De motivering in de memorie van toelichting dat het niet opportuun wordt geacht om de bedoelde decretale bepaling te weerhouden, omdat het voormeld overleg voldoende verzekerd wordt in de schoot van het VESOC, staat haaks op deze vaststelling van de raad. De raad dringt erop aan dat de Vlaamse regering in de toekomst deze beleidsmaterie daadwerkelijk op regelmatige basis agendeert op het VESOC-overleg.

De raad kan zich in grote lijnen akkoord verklaren met de argumentatie en filosofie die aangehouden wordt om de investeringsmaatschappijen te kwalificeren als privaatrechtelijke EVA's. De hervorming in het kader van BBB dient in de eerste plaats beoordeeld te worden op de bestuurskracht die door de oprichting van de nieuwe organen bereikt zal worden en aan de hand van de dienstverlening die aan de stakeholders van de maatschappij vanuit de nieuwe organisatie zal verleend worden. De verwachte baten van de nieuwe structuur moeten duidelijk aangegeven worden.
In dat verband stelt de raad vast dat de kwalificatie als privaatrechtelijke EVA hoofdzakelijk op volgende doelmatigheidsoverwegingen is gebaseerd :

- Het beogen van een flexibelere en meer functionele operationele werking van de investeringsmaatschappijen. De investeringsmaatschappijen opereren onder de toepassing van het decreet van 13 juli 1994 reeds grotendeels als privaatrechtelijke entiteiten, zij het met bepaalde publieke randvoorwaarden. De omvorming tot een privaatrechtelijke EVA moet de investeringsmaatschappijen toelaten hun bestuur op een doelmatige wijze te organiseren, zodat in een klimaat van verregaande autonomie en onafhankelijkheid een consequente en optimale koers kan uitgestippeld worden ter uitvoering van het Vlaamse overheidsbeleid.

---

[1] Risicokapitaal en het economisch overheidsinitiatief : rol en instrumenten van de Vlaamse overheid, SERV, 13 februari 2002

- er is geen volwaardig publiek alternatief voorhanden, ook niet in het kaderdecreet bestuurlijk beleid, dat de specifieke activiteiten en de geëigende bedrijfscultuur van een investeringsmaatschappij kan vorm geven.

Het professionaliseren van de beleidsvoering en het uitwerken van een kwalitatieve, coherente en efficiënte uitvoeringsstrategie is volgens de raad slechts mogelijk indien de Raad van Bestuur van de privaatrechtelijke investeringsonderneming samengesteld is uit leden die over de nodige kennis, competentie en ervaring inzake ondernemerschap, bedrijfsbeheer en bedrijfswereld, ook inzake het KMO-gebeuren, beschikken.
Uiteraard dient vermeden dat de publieke functie van de investeringsmaatschappijen in het gedrang komt door loutere particuliere belangen.

De raad stelt vast dat artikel 11 van het kaderdecreet bepaalt dat een van de voordelen die inherent is aan de oprichting van een verzelfstandigd agentschap betrekking moet hebben op het mogelijk maken van een structurele medezeggenschap of een financiële participatie van een andere overheid of andere personen. De raad wijst erop dat de investeringsmaatschappijen uitvoeringsagenten zijn van het economisch beleid dat door de Vlaamse regering uitgezet wordt. . Dit impliceert volgens de raad dat de Vlaamse overheid de volle en uiteindelijke verantwoordelijkheid draagt voor de uitvoeringsstrategie van haar investeringsmaatschappijen. De passus "of andere personen" dient door de raad dan ook zeer strikt geïnterpreteerd te worden in de zin van "andere publieke personen".

De raad stelt vast dat de keuze voor een privaatrechtelijke EVA tot gevolg heeft dat het Vlaamse Gewest, dat momenteel enige aandeelhouder is van de bedoelde investeringsmaatschappijen, op basis van artikel 646 van het Wetboek van vennootschappen hoofdelijk borg moet staan voor alle verbintenissen van de investeringsmaatschappijen tot op het ogenblik dat een nieuwe aandeelhouder in de vennootschap wordt opgenomen. Uit de memorie van toelichting leest de raad af dat een mogelijke denkpiste erin bestaat dat telkens één aandeel van de investeringsmaatschappijen PMV en LRM wordt overgedragen aan de investeringsmaatschappij VPM, dan wel aan de Vlaamse Gemeenschap. In dezelfde geest wordt er overwogen om één aandeel van VPM over te dragen aan de Vlaamse Gemeenschap.
De raad acht het zowel om budgettaire als bedrijfseconomische motieven aangewezen dat de moederholding – in casu het Vlaamse Gewest - niet hoofdelijk borg moet staan voor de verbintenissen die aangegaan worden door de dochtermaatschappijen. De raad dringt aan op een adequate juridische oplossing terzake. In dat verband wil de raad twee bedenkingen formuleren :

- de opsplitsing van het aandeelhouderschap moet volgens de raad voorbehouden blijven aan een publieke personen. De investeringsmaatschappijen zijn uitvoeringsinstrumenten van het Vlaamse overheidsbeleid en dienen enkel door de overheid aangestuurd te worden (zie ook supra);

- de raad vraagt zich af of in hoeverre de taakomschrijving van de VPM, zoals bedoeld in artikel 6, §2, 2°, in verband staat met bovenstaande problematiek en wat er precies bedoeld wordt met Vlaamse investeringsmaatschappijen.

De nieuwe structuur van de Vlaamse overheid in departementen, IVA's en EVA's dient ook te resulteren in een duidelijke taakverdeling die leidt tot een coherent beleid. De raad oordeelde in zijn advies over het kaderdecreet positief over de één op één relatie tussen het beleidsdomein en de minister, maar ook binnen het beleidsdomein moet er een duidelijke taakverdeling zijn. Daarnaast moet er ruimte blijven om de horizontale dwarsverbindingen op een juiste manier te integreren in het beleid. De raad heeft hierbij geen specifieke bemerkingen meer met betrekking tot het voorliggende ontwerpdecreet.

Een derde beoordelingscriterium is dat er voldoende samenhang moet zijn tussen de verschillende fasen van de beleidscyclus. De concrete vormgeving van IVA's en EVA's evenals hun relatie met de rest van het beleidsdomein moet uiting geven aan deze integrale benadering.

In zijn advies van 15 mei 2002 over het kaderdecreet BBB stelde de raad dat een ander element om de operationalisering van het hervormingsproces te beoordelen bestaat in de mate waarin het oprichtingsdecreet van een EVA een aantal bepalingen opneemt over de structurele betrokkenheid van het personeel bij de totstandkoming van samenwerkingsovereenkomst en het functioneren van het auditcomité. Aangezien deze bepalingen niet zijn opgenomen in het kaderdecreet dient het oprichtingsdecreet hiervoor een goede regeling te voorzien.
Wat de samenwerkingsovereenkomst betreft vraagt de raad om een in het oprichtingsdecreet een structurele betrokkenheid van het personeel te voorzien bij de totstandkoming van de samenwerkingsovereenkomst en de evaluatie van de uitvoering ervan. Structurele betrokkenheid betekent in dit geval volgens de raad dat op regelmatige basis informatie wordt gegeven en dat overleg wordt gehouden over de opmaak en de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst. Zoals in het advies van de SERV over het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 15 mei 2002 reeds is opgenomen, kan hiervoor verwezen worden naar de waarborgen die terzake werden voorzien in de wetgeving op de economische overheidsbedrijven inzake de totstandkoming en uitvoering van de beheerscontracten.

De grotere verantwoordelijkheid die aan de bestuurders van de EVA verleend wordt, dient gepaard te gaan met voldoende waarborgen voor de bestuurders. Meer concreet dient een EVA zoals de investeringsmaatschappijen te beschikken over een auditcomité dat rechtstreeks werkt voor de raad van bestuur. Het voorontwerp van decreet dient in deze zin aangevuld te worden.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° LRM : de naamloze vennootschap Limburgse Reconversiemaatschappij opgericht bij notariële akte van 1 februari 1994, bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 24 februari 1994 onder het nummer 940224-318, met inbegrip van alle latere wijzigingen van de statuten ;

2° PMV : de naamloze vennootschap Participatiemaatschappij Vlaanderen opgericht bij notariële akte van 31 juli 1995, bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 25 augustus 1995 onder het nummer 950825-236, met inbegrip van alle latere wijzigingen van de statuten ;

3° VPM : de naamloze vennootschap Vlaamse Participatiemaatschappij opgericht bij notariële akte van 4 november 1997, bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 22 november 1997 onder het nummer 971122-226, met inbegrip van alle latere wijzigingen van de statuten ;

4° GIMV : de naamloze vennootschap Gimv opgericht bij notariële akte van 25 februari 1980, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 maart 1980 onder hetnummer N573-2, met inbegrip van alle latere wijzigingen van de statuten ;

5° de investeringsmaatschappijen : de vennootschappen LRM, PMV en VPM ;

6° het kaderdecreet : het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003.

HOOFDSTUK II

Deelnemingsmachtiging en kwalificatie van de investeringsmaatschappijen

Artikel 3

§ 1. Het Vlaamse Gewest wordt gemachtigd om onder de in dit decreet bepaalde voorwaarden deel te nemen in elk van de investeringsmaatschappijen.

Het deelnemen in elk van de investeringsmaatschappijen als bedoeld in het eerste lid is onderworpen aan de voorwaarde dat het Vlaamse Gewest over elk van de investeringsmaatschappijen te allen tijde de rechtstreekse vennootschapsrechtelijke controle blijft voeren.

§ 2. De aandelenparticipatie van de VPM in de GIMV bedraagt te allen tijde ten minste vijfentwintig procent, vermeerderd met één aandeel, van het aandelenkapitaal van GIMV.

§ 3. De investeringsmaatschappijen zijn privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschappen bedoeld in artikel 29 van het kaderdecreet.

De bepalingen van het kaderdecreet zijn van toepassing op de investeringsmaatschappijen.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein elk der investeringsmaatschappijen behoort.

HOOFDSTUK III

Missie, taken en maatschappelijk doel van de investeringsmaatschappijen

AFDELING 1

Missie, taken en maatschappelijk doel van LRM

Artikel 4

§ 1. De missie en de taken van LRM als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap zijn begrepen in de vermeldingen van § 2 die in het maatschappelijk doel van LRM zullen worden weergegeven.

§ 2. Het maatschappelijk doel van LRM wordt als volgt bepaald en als dusdanig weergegeven in de vennootschapsstatuten van LRM :

1° onverminderd het bepaalde in artikel 12 van het kaderdecreet, het, zelf of samen met anderen, deelnemen met kapitaal in en het verstrekken van kapitaalsubstituten o.m. in de vorm van leningen aan bestaande of nog op te richten ondernemingen, verenigingen, samenwerkingsverbanden en andere juridische entiteiten, al dan niet bekleed met rechtspersoonlijkheid, die bijdragen tot de economische ontwikkeling of de tewerkstelling van de provincie Limburg ;

2° het uitvoeren van de bijzondere opdrachten van de Vlaamse regering waarvan de uitvoeringsmodaliteiten, de verantwoordelijkheden, de kostendekking en de vergoeding geregeld worden in afzonderlijke overeenkomsten met het Vlaamse Gewest ;

In de vennootschapsstatuten van LRM zal tevens worden bepaald dat de vennootschap alle activiteiten kan verrichten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, bijdragen tot de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel.

AFDELING 2

Missie, taken en maatschappelijk doel van PMV

Artikel 5

§ 1. De missie en de taken van PMV als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap zijn begrepen in de vermeldingen van § 2 die in het maatschappelijk doel van PMV zullen worden weergegeven.

§ 2. Het maatschappelijk doel van PMV wordt als volgt bepaald en als dusdanig weergegeven in de vennootschapsstatuten van PMV :

1° onverminderd het bepaalde in artikel 12 van het kaderdecreet, het, zelf of samen met anderen, oprichten en deelnemen aan, alsmede het houden en verwerven van een participatie in vennootschappen, verenigingen, samenwerkingsverbanden en andere juridische entiteiten, al dan niet bekleed met rechtspersoonlijkheid, zulks met het oog op de verwezenlijking van het economisch overheidsinitiatief en de tenuitvoerlegging van de economische politiek van het Vlaamse Gewest ;

2° als realisator van het Vlaamse economisch overheidsinitiatief, het initiëren, opstarten of uitbouwen van initiatieven en projecten ter stimulering van een duurzaam economisch klimaat in Vlaanderen ;

3° het initiëren, opstarten of uitbouwen van initiatieven en projecten met het oog op de realisatie van publiek-private samenwerking en zulks in alle bevoegdheidsdomeinen ;

4° het uitvoeren van de bijzondere opdrachten van de Vlaamse regering waarvan de uitvoeringsmodaliteiten, de verantwoordelijkheden, de kostendekking en de vergoeding geregeld worden in afzonderlijke met het Vlaamse Gewest te sluiten overeenkomsten.

In de vennootschapsstatuten van PMV zal tevens worden bepaald dat de vennootschap alle activiteiten kan verrichten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, bijdragen tot de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel.

AFDELING 3

Missie, taken en maatschappelijk doel van VPM

Artikel 6

§ 1. De missie en de taken van VPM als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap zijn begrepen in de vermeldingen van § 2 die in het maatschappelijk doel van VPM zullen worden weergegeven.

§ 2. Het maatschappelijk doel van VPM wordt als volgt bepaald en als dusdanig weergegeven in de vennootschapsstatuten van VPM :

1° onverminderd het bepaalde in artikel 12 van het kaderdecreet, het, zelf of samen met anderen, oprichten en deelnemen aan, alsmede het houden en verwerven van een participatie in Vlaamse investeringsmaatschappijen en in de naamloze vennootschap GIMV, hiermee verbonden vennootschappen en diens rechtsopvolgers ;

2° met het oog op de verwezenlijking van voormeld doel, het bij wijze van inschrijving, inbreng, fusie, samenwerking, financiële tussenkomst of anderszins verwerven van een belang of deelneming in, of het anderszins verstrekken van financiële middelen aan de naamloze vennootschap GIMV en/of alle bestaande of nog op te richten Vlaamse investeringsmaatschappijen ;

3° het beheren van de voormelde participaties, het valoriseren en te gelde maken ervan, alsook, onder meer, het rechtstreeks of onrechtstreeks deelnemen aan het bestuur, de directie, de controle en vereffening van de vennootschappen waarin VPM een belang of deelneming heeft ;

4° het verrichten van alle hoegenaamde handels-, nijverheids-, financiële, roerende en onroerende verrichtingen die rechtstreeks of onrechtstreeks in verband staan met voormelde doelstellingen of die van aard zijn deze te begunstigen.

In de vennootschapsstatuten van VPM zal tevens worden bepaald dat de vennootschap alle activiteiten kan verrichten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, bijdragen tot de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel.

HOOFDSTUK IV

Samenwerkingsovereenkomst

Artikel 7

Binnen een termijn van vier maanden na de datum van bekendmaking inwerkingtreding van dit decreet in het Belgisch Staatsblad, wordt tussen, enerzijds, elk van de investeringsmaatschappijen en, anderzijds, het Vlaamse Gewest, een samenwerkingsovereenkomst bedoeld in artikel 31 van het kaderdecreet gesloten, onder de opschortende voorwaarde van inwerkingtreding van het onderhavige decreet.

HOOFDSTUK V

Coördinatie

Artikel 8

§ 1. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetsbepalingen betreffende de investeringsmaatschappijen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en van het kaderdecreet.

De besluiten die krachtens deze paragraaf worden vastgesteld houden op uitwerking te hebben indien zij niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen de 9 maanden na de datum van hun inwerkingtreding. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

De in deze paragraaf aan de Vlaamse regering opgedragen bevoegdheid vervalt 9 maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens deze paragraaf zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bepalingen van de wetten en decreten betreffende de investeringsmaatschappijen, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie, te coördineren. Te dien einde kan de regering :

1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummeren ;

2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummeren ;

3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen ;

4° de verwijzingen naar de in de coördinatie opgenomen bepalingen die in andere niet in de coördinatie opgenomen bepalingen voorkomen naar de vorm aanpassen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat zij bij decreet is bekrachtigd.

HOOFDSTUK VI

Opheffingsbepaling

Artikel 9

Het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen wordt opgeheven.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

Artikel 10

De Vlaamse regering bepaalt de datum van inwerkingtreding van het decreet.

Brussel, 5 maart 2004.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie

Dirk VAN MECHELEN